

AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS
SEKSIONI I GJUHËSISË DHE I LETËRSISË

Ali Podrimja

VEPRA

VËLLIMI I PESTË

PRISHTINË, 2013

KOSOVA ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
SECTION OF LITERATURE AND LINGUISTICS

Ali Podrimja

WORKS

V

Editorial board:

Ali Aliu, editor
Rexhep Ismajli
Eqrem Basha
Sabri Hamiti
Mehmet Kraja

PRISHTINË, 2013

AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS
SEKSIONI I GJUHËSISË DHE I LETËRSISË

Ali Podrimja

VEPRA

VËLLIMI I PESTË

Redaksia:

Ali Aliu, redaktor përgjegjës
Rexhep Ismajli
Eqrem Basha
Sabri Hamiti
Mehmet Kraja

PRISHTINË, 2013

NË BISHT TË SORRËS

Art-Pena, Prishtinë, 1994

VONË ÇEL DITA

LOJA ME VDEKJEN

Nuk di sa vjet u bënë
por unë u mësova më në fund
edhe me minj e gjarpërinj e engjuj

Bi e çohem
me nga një therrë të re
në këmbë të majtë

E rreth qafës sime të hollë
vazhdon të trashet
vezullima e tmerrshme e Thikës

Nuk më mashtrojnë më
as fjalët e urithit dhëmbëkali
në vesh që m'i pëshpërit

E shoh
Mall e kam
edhe këmishën e arnuar të Nënës

Tani për tani vetëm di
se jetoj në mënyrë krejtësisht normale
dhe me vdekjen luaj si me kokë maceje

NOKTURNO

Kur bishtat shumohen
rrallohen kokët
Dhëmbë të verdhë vetëtijnë

E në Derë
tek sa nuk ka trokitur
e paPritura

Kur kokët rrokullisen
deri në fyt
nata mbushet me bishta

E fjalët zënë n'thu

NË PLANETIN E HUMBUR

Pas grilave
koha shpuzë cigareje
Me akull
ma lajnë kokën
dhe nga zorra dymbëdhjetëgjishtore
ma nxjerrin
edhe copën e fundit të mutit
        pastrim total a
Por zoti ka shumë sy
e më gjen diku
në Planetin e Humbur
Kur të kalojë edhe kohë e kungujve
Mollën në degë ndoshta
e këput edhe unë
Ndoshta

KRIMINELI NË FOTO

Nga një Kopsht Zoologjik
një kafshë e zakonshme për kohë tona
rastësisht e veshur
me lëkurën më të lirë të njeriut
u buzëqesh viktimave
në kalim

A nuk e vëreni
edhe krahun e fëmijës
në foto të pazakonshme
si e mbulon gjaku i padukshëm
nga thonjtë e tij të mprehtë
imixh
i një mesazhi të tmerrshëm njerëzor

MIU I SHKURREVE

Nuk e hetova
Mi i zakonshëm ishte
Edhe një mace e coftë
do ta nxirrte jashtë
Po mace as qen kisha
Isha një bujar me nam
që nuk i zbritja kalit
as dorë merrja zotërave
’i pikë ujë pija në Krue
kur ma trupoi udhën
Ciat e bren e shkretëron
Shumohet hatashëm mijnçe më
Brenda e jashtë shtëpisë
tërmete e zjarre e ulërimë
Gjysma e rrashtës
tejtëj Hudutit
në gjumë mortjeje gjysma
Ndonjë endacak perëndi
përbirohet nëpër klithma
Dridhen bjeshkët terrohen fushat
Në shkurre kundërmon oxhak i vjetër
Miu na u bë Zot
Edhe vdekja pak

MOLLA E KUQE

Kur ra Toplica
në Kosovë u zgjova

Ndeza pishën
fytyrën t'ia shoh Nënës

Nga Planeti i Humbur ajo
ma hodhi 'i Mollë të Kuqe

E më tha: Mos më harro

'i qind vjet po i lë

E te koka ime
Molla kuqëlohet edhe më

Ç'popull jemi

NË MESNATË

Në dritare ra një zog i zi

E më tha: Mos shko! Të pret Djalli!

(Fragment i harruar nga Stina e Armëve)

Në orën dymbëdhjetë në mesnatë
në gjunjë do të biesh
të fshijsh në Pasqyrë
Pikën e Zezë

Dhe në mes xhenazeve
nuk do ta pranosh kurrë
se gjakun ta kanë pirë
me pambuk njerëzit e akullt

Në orën dymbëdhjetë në mesnatë
Po nuk këndove
do të çelë zogj
Qyqja

Dhe Hënën do të kërkojnë
në fund të Pusit hienat

VAJTOJCAT E REKËS

Josif Bagerit

Kur vjen e diela
oh kur vjen e diela
në të zeza vishet Reka

Gozhdave varrin
Gjuhën e Dhunës
dhe Zotin e huaj

Nga Mali i Thatë
në Malin e Shenjtë
fluturon Qyqja

Kur vjen e diela
oh kur vjen e diela
e diela kur vjen moreee

Vajtojcet e Rekës
zbresin te varret
e qajnë shqip

Gostivar, 17.2.1993

SORRAT

Mbi çati
cokëllojnë
sorrat

Kaçep i padukshëm
thyen
Vezën e Sorranisë

Në shuplakën time
ç'zog
bie

Zgjothem apo

Në xhep të këmishës
Gjarpri
lule e verdhë

Sorrat hije xhindësh

PSE MË VRITNI ZOTËRI

*Edhe një ushtar shqiptar
u vra “tragjikisht”*

Ndanë Udhe

Ndanë Kroit

Ndanë Librit

Më vritni zotëri

Duke Ëndërruar

Duke Udhëtuar

Duke Dashuruar

Më vritni zotëri

Në Arkë

Në Varr

Në Kujtesë

A ma kyçni edhe buzëqeshjen

Zotëri

Pse më vritni

Fundi është zgjimi im

NJERIU QË PËRSHKROI RËNIEN E
DIKTATURËS PA THËNË NJË FJALË

Ai e dinte se do të dilte fitues
Shpirti i tij
bridhte jashtë mureve
Lakuriq zhvishej
i palonte teshat këpucët brushën e dhëmbëve
të rrojës

Shtrihej në qivur
aty në midis të birucës
Polic i me automatik
e mbështillte me qefin
nga maja e gishtërinjve te goja
Disa herë rrotullonte çelësat në bravë pastaj
Minjtë e uritur i lëshonte nga kafazi
Ai e dinte se do të dilte fitues
frushkujt e dritës i shikonte
si përbiroheshin përmes vrimës
prej nga Polici me automatik përcillte
lojën e minjve të uritur
rreth qivurit
ku frymonte Njeriu që besonte
se do të kalojë edhe kjo mutsihane

Dhe përnatë dhe përditë
po ai ceremonial lëvizjesh
po ai qivur
dhe po ata minj
të cilët në mëngjes
i mbyllte në kafaz Polici me automatik
dhe e zgjonte njeriun nga ëndrrat
shpirti i të cilit bridhte jashtë mureve

Ai pastronte dhëmbët fytyrën
Nga flokët e verdhë shkundte terrin
me gishtërinj të shkurtuar
ua shkrepse nga një vetëtimë
minjve në kafaz
dhe Policin me automatik

Vite e vite kishin kaluar
e vërshimë e thatësira shfaqur në Sorrani
Njeriu që kishte harruar trupin
brenda mureve të larta
Shpirtin të shndërruar në trëndafil
E hidhte një pasdite me shi
në qivurin e zbrazët
që e shpienin diku
në Varre të Gjata

GJAKU I ZI

Kafshën e ka zënë Gjaku
Gjaku na paska zënë bre
Kafshën

Po brisku more na ra në Dri
e Vala
ku e qiti

Si t'i bëhet memecllëkut
kur edhe Dheun
na mori ngryk mortja

Pa cofur Gomari
s'e shohim
Majën e Pashtrikut

ZGJIMI I KOBSHËM
I XHUXHIMAXHUXHIT

Mbasi ia kishte këputur gjethet
pastaj rrembat
dhe degët
Dhe mbasi ia kishte trembur edhe zogjtë
kishte zbritur
t'ia kërkonte edhe rrënjët e shpërndara
në dhe thellë
Majë e tij më tmerron
    m'i fsheh Diell e Qiell
Rreth trupit të hapur
këlthiste xhuxhmaxhuxhi
E Bukuri e Cungut
    pas shumë e shumë vjetësh
    në këmbë ngritur kishte
    një mbretëri butakësh
    atje poshtë poshtë   p
                                   o
                                   sh
                                   t
                                   ë

MEDITIM PËR ZOTIN

Mirë që imzot
është i bardhë
dhe e shoh
edhe në ëndërr

I zi të ishte
do të harroja
se kam pasur perëndi
e atdhe ndonjëherë

Mirë që tim zoti
lëkura i ndrit
e nuk më frikëson
as kur floku i skuqet

'i herë ndoshta zbardh
edhe fqinji të ketë
një zot të bardhë
e kopenë në vathë

Po tim zot atëherë
mes mumieve si ta dalloj
apo edhe më në shpinë
rrasën e varrit të bart unë

MOS ËSHTE NJERIU

Ç'ulërin

Del nëna
Dheut i vë veshin
Del babai
mbështillet shtrëngatës
Del vëllai
Malit i qepet
Del motra
vishet në të bardha

Në të bardha
të dashurit e mi
në të bardha unë
Nuk shihemi
as dëgjohemi më
e Lugut e Kodrës
lëkurën lë
Drini

Dhe ulërin ulërin
Mos është
Njeriu

NË KALVAR

Të lindja në Prizren
një Gjergj Elez Ali më pak
Mbi mua nuk do të shembeshin qiejt

Në Vlorë të lindja
nga sytë e mi të shqetësuar
dy dete do të vërshonin Fushë-Pikëllimën

Po linda në Gjakovë
Në thes ia bart kokën
Kalvarit tim

Oh Nënë
si nuk më zgjove
para se të ulërinin ujçit

VONË ÇEL DITA

Ndodhi e kokët
lulan
mezhdave

Është shenjë
se vonë çel
dita

Po ndodhi
e Loza
mbështolli ATdheun

Te Pusi Hëna
ndërron rrobat
se kushedi kur çel dita

UJI I MADH VJEN

SHIKIMI NGA DRITARJA*)

Asnjë pikë loti
Ne shkuam apo
Vetëm këndonani
Lirinë e përjetuam
edhe nga brenda

27.5.1993, Prishtinë

---

* Kjo dhe tri poezitë vijuese janë disa prej shkrimeve nga ditët e grevës së njohur të gazetarëve të “Rilindjes” të mbajtur në vitin 1993

LETËR PETRITIT

Kurrë më i fortë
e më i qetë
nuk e kam pritur vdekjen

dhe nëpër ëndrra
nuk të kam kërkuar
kurrë më shumë vogëlushi im

Në mes mureve të larta
hap qiellin nuri im
dhe gjak i marr Kafshës në vesh

Por por
Liria si na duket
çfarë sysh ka
e ç'fustan vesh
të shkurtër apo të gjatë

Në dritare të pikëlluar
xhami i shurdhët
dhe flatrat e engjëllit të shiut

28.5.1993, Prishtinë

LAMENT PËR LIRINË E NJERIUT

Falënderoj
Evropën Demokratike
aparteidin Kosova që krijoi

Kohë të mos humbasë
deri në Afrikë
instinkt i neveritshëm njerëzor

Falënderoj popullin e qeverinë serbe
që ma mëson
gjuhën e hazardëve

Dhe gjumë të rehatshëm i uroj popullit tim
që më bëri të vuaj
për Lirinë e Njeriut

29.5.1993, Prishtinë

KËLTHITJE NË SHKRETËTIRË

Ika nga liria
Me të nuk desha
të grindem më
Ishte e tmerrshme

Në Kullë të lartë
të “Rilindjes”
u ngujova por as brenda
të qetë nuk më lë ajo

Shoh se jam
vetëm
një këlthitje
në shkretëtirë

1.6.1993, Prishtinë

LIRIA ËSHTË E TMERRSHME

Liria është e tmerrshme

Nuk më flihet
se nuk më zgjohet

Nuk më rrihet
se nuk më lëvizet

Nuk më jetohe
se nuk më vdiset

Liria është e tmerrshme

Të tërheq për litar
e qen bre a je

Mureve ta thyen kokën
e gëzohesh

Sapo t'ia zbulosh
trupin e luluar

Liria është e tmerrshme

Ora ime bie
Të loz a do të di

Tmerri im është ajo

UJI I MADH VJEN

Thuajmë diçka miku im
Thuajmë se prapë
do të shoh Lumin p.sh.
me një trëndafil në dorë

Thuajmë miku im
se do të kemi gjithçka
dhe Lirinë do ta lidhim fort
për rrënjë rrapi

Thuajmë miku im
qershitë janë sytë
e fëmijëve tanë
të helmuar

Thuajmë miku im
na polli kudra
e cofi
Vdekja

Hajt ta pafsha hajrin
Ujë i Madh
vjen
e harron çdo gjë

Prishtinë, korrik, 1990

DHOMA E BARDHË SUEDEZE

Anija Vlora
lëviz ngadalë në ekran
dhe refugjatët
perëndi a hije Dodone

Këmbë e kalonin detin
dikur arbëreshët e mi
e s'i priste asnjë polic me shufra gome

Në ekran vazhdon udhëtimi vdekatar
dhe anija Vlora të tundet
nga mllafi i perëndive zemërake

Në shkretëtirën e bardhë suedeze
diku mbi harkun ditor
shfaqet një pikë e zezë

More a jemi prej gjakut

Në Kosovë na vrasin
Iket nga Shqipëria
Në Çamëri s'na i dinë varret

Mos frymuakemi për shkak të epeve të orëve

Mbyll sytë
Më ngulfat qetësia polare
në dhomën e bardhë suedeze

Suedi, gusht, 1991

NË EKSPOZITË QENSH

Ika nga qentë
dhe në ekspozitë qensh hyra
Eh Evropë
holl po tjerr

Feldafing, 15.4.1992

MIDIS XHUNGLËS SË BETONIT

As djalë as vajzë

Një mace kishin
ose një qen

Në sy të tyre të xhamtë
fotografonin vdekjen

tinëzisht që i hante
midis xhunglës së betonit

Feldafing, 22.4.1992

**PËRSE NUK MUND
T'I MBYLL SYTË**

MAGJIA E KOSOVËS

Dorë e të zotit
në degë e vjel
ose rreth Gardhit
lidh Qenin e Sharrit

GJARPRI OH GJARPRI

Sytë me të mbetë

Po Gjarpri
po Gjarpri Nëno
ma zuri Derën

Nën Urën e Shenjtë
dritat e ballit
në gjinj m'i mori Drini

E vdekja oh Vdekja
zgjat gjuhën
mbi zjarrin tim

Digjet apo bëhem varr

ATDHEU ËSHTË DHEMBJE

E pas Kosovës
me siguri Saharaja në shpirt
se Atdheu
është dhembje

Schwalenberg, 15.X.1993

LIRIA E TEPËRT

Ernit

Po të pikojë gjak
është ajo
e egra

e tmerrshmja

Por
liria e tepërt
ta ha kokën

Frankfurt, 2.X.1993

FYSHTI I FISIT

Mali i lartë e i frikshëm
po syri i tij i gjithëfuqishëm
hatashëm lëvizte
duke kërkuar misterin e së paqenës
Dhe e kishte për zakon
ndonjë mik kur përcillte në varre
në gju ulte një fëmijë
aty tek çerdhja “Lumturia jonë”
dhe me buzëqeshje të gastartë
ndriste Majën e Malit të frikshëm
Nga Vilë e Shpirtrave te Fortesë e Qyqeve
fillonte e mbaronte
atdheu i shkretë
Tej Gurit të Përgjakur
nuk ekzistonin Ilirë as Iliri
Armiq të tij ishin ata
Edhe në gjumë
kokët ua shkurtonte trimi ynë
Fyshti i Fisit

BALADË PËR LETRAKUN
DHE ATDHEUN

Mjerë ai popull
letrakun që shpall
Moisi kombi
e qet në fëmijë

Pas bjeshkëve deteve
mjerë ai popull
fatin që kërkon
e atdheun e lidh
për qafe lejleku

Imzot o zotynë
ç'mund të pritët
nga grigja e shthurur
i marri kur i prin

NGJITJA NË MAJËN E TOMORRIT

Nuk na u nda një shqiponjë
Udhë e Abazalisë udhë e lartësive

Tërë frymë e të papritura o i uruar
Sa harrova Lumin dhe Kosovën

Vështirë qenka të jesh perëndi
T'i shikosh njerëzit nga Maja

Uji i Zi, Tomorr, 1993

ALETË E KORÇËS

Aleve të pafund të Korçës
si aleve të harruara të Ilirisë
ç'm'u shfaq harta e humbjeve të mia

Vaji i thekshëm i një flaute të vetmuar
aty në hijen e Orakullit të Dodonës
thyen heshtjen e çatave mijëvjeçare

E në shuplakën e shtrirë të territ
pikëlonin yje
nga qiejt e padukshëm

Yje Kosove
as Çamërie
nuk ishin ata

Po klithma të një flaute trishtuese
që më zgjonte aleve të Korçës
mbi hartën e humbjeve të mia

Mbi ballin tim flakë
flad i Ohrisë
dorë perëndie

A e gjeta udhën për në Iliri Nëno

Korçë, 1993

DINOZAURËT

Në Janinën e Frashërenjve
qiellit zbresin
perënditë e metropoleve

Te Ura e Artës
Marko Boçar Suliotin
ç'na e zgjon 'i ëndërr

Në katër shtiza
të katër kalorësve mavi
kokë e Ali Pashait
del Dheut

Në Janinën e Frashërenjve
Lis i Konicajve
britmat mbyt me shushurimë

E në Dodonë sezoni dimëror
mbyllet me shfaqjen
Dinozaurët nuk kanë ç'të hanë më

SERBISTANI

Përditë e përvjet
në sallone akustikettransparente
veshur me pasqyra të zeza
në mënyrën më gjeniale
pa kurrëfarë dhembjeje e dridhjeje dore
transplantohen gjymtyrë
të të gjitha moshave e gjinive
Dhe në konferenca ndërKombëtare
në simpoziume nacionalfashistoliberale
ku sheshopingsatanarkshelët
reklamojnë modën më të re
Torzo Made in Bosnia 2013
nuk prajnë çakejtë:
Pakica shqiptare
i gëzon të gjitha të drejtat
edhe të drejtën për vetasimilim
Po ne që jemi Popull
dhe metropoleve të Evropës
me vjet që lexojmë
skizofreninë serbe si aksident njerëzor
dimë se nuk janë gjethe ulliri
Krokama Shpella Varri

Në zemër të Dheut prandaj kyçemi
përditë e përvjet
qiejt e fëmijëve tanë
t'i mbrojmë nga çakejtë

ME QENË

Të jesh shqiptar
e vdekja të mos të gjejë
edhe në skaj të botës
e pamundur është

Të jesh shqiptar
e ndonjë qen të mos të ndjek
deri në varr
e pamundur është

Shqiptar të jesh
botën varr të mos e kesh
e pamundur është
e pamundur

Në trupin tim
plaga më e thellë
sa më afër
Bregut

NË MBARIM TË SHEKULLIT

Në midis të Evropës
Në midis të midisit
Në hotelin Marriot të Frankfurtit
ku asgjë nuk mungon
dhe ku veten sheh në të gjitha pasqyrat
shkruan poezi për lirinë
i bindur për të satën herë
se në jetë megjithatë
diçka po munguaka
Natën e mirë Kosovë
Vdekja vazhdon të këndojë në Sarajevë
dhe kokë të prera njerëzish
t'i vijne peshqesh Evropës së fjetur

2.X.1992, Frankfurt

NË MES BUTAKËVE

Lumi unë
hap e mbyll ditën
me një flutur të zezë

Nuk i besoja gjyshit
as babait
Por ç'porosi t'i lë Petritit

Në mes butakëve
e mutakëve
digjem

Duke iu afruar Fundit

SHIKOJE TERRIN

Nuk të dëgjuan
Dëgjoje në kodër vajin e erës

Nuk të panë
Shikoje në xham fytyrën e territ
si përgjaket

Po të shanë
Mos e përlyej fjalën

Pas fitores në Termopile
Me çka ta lajmërosh Nënë

PËRSE NUK MUND T'I MBYLL SYTË

Vetëtinë
edhe në poezi

Hënë e plotë
kurrë fytyra ime

Ja përse
nuk mund t'i mbyll sytë

1990

NË BISHT TË SORRËS

FLETA E MBRAMË E LIBRIT

Buzëqeshja në kafaz
mbahet mend më gjatë
se buzëqeshja e zakonshme

Në të gjitha gjuhët *Jetë*
do të thotë *Lufjë*
që askush nuk e ka fituar

Pasi të shuhet edhe Qiriri
përpiquni të harroni
muzgun e mbramë

Ose kalojeni
edhe njëherë
Detin e Vdekur

Do të dukeni më seriozë
para se t'u shkulin
nga Dheu

Schwalenberg, 29.X.1993

MBYLLJA E RRETHIT

Udhën ua kallëzova
Burrëria te Vija e Zjarrit
Nuk i dolët në krye
Mbani mend fërkemet e dhisë
    Nata e gjatë
    e korbat
    të bardhë

NË BISHT TË SORRËS

as Dry as Çelës
Myshk e Ndryshk

Tokë e Qiell
pa Hënë e Diell

Piku Molla
të ëndrrës formën ka

Gjak e Thikë
nuk ndrisin vetëm
në Kasaphane

'i Bajloz ka dalë
e na gurëzon kopenë

Lum e lum
për Gjergj Elez Alinë

1990

BUZËQESHJE NË KAFAZ

Dukagjini, Prishtinë, 1995

NË NJË BODRUM TË SHEKULLIT NJËZET

Diku në katin e mesëm fqinji im sa më shoh hap
derën dhe nis ta pastrojë armën e ftohtë E fshin
dhe buzëqesh me një zë të veçantë që më së paku i
ngjan gazit të njeriut Kështu vepron gati çdo ditë
por unë e di kush ia ka dhënë atë armë vdekjeprurëse

dhe në cilën çetë vrasësh do të rreshtohet
Vetëm nuk di a e di i gjori se edhe unë kam të drejtë
të jetoj Shkruaj këtë tekst të dëshmoj se unë
rroj në një vend me emrin Kosova ku fëmijët as të
rriturit nuk dinë kur janë Kërshëndellat Viti i Ri
apo ndonjë festë kombëtare

Në kokërr të shpinës shkruaj dhe lexoj yjet para
se të fiken në një bodrum të shekullit të njëzet kur
po merr fund edhe bashkimi i Evropës së dresuar
Ndoshta më mirë është të veproj kështu se sa të
zbres në mes të gogolëve të cilët kanë zënë t'ia
djegin bishtin Evropës

Oh Evropë
si po dukesh
pa bisht

29.12.1991, Prishtinë

KËTU NË FUND TË BOTËS

RELIKE TË FUNDSHEKULLIT

Kur dhuna
bëhet ligj
liria është afër

Njerëzit rrinë zgjuar
Natë as ditë
s'tregon ora

Rreth qafe me gishtërinj e vesh
e sy fëmijësh
hijet shndërrohen
në varr të gjallë

Liria s'është larg
kur ligji
bëhet dhunë

NË HIJEN E ZOTIT TË PADUKSHËM

E ku sytë e Argusit

Pas territ
Nënat fshehin cullakun
e fëmijët thithin gishtërinjtë

Zoti i padukshëm
një nga një fik ëndrrat
dhe lutet për mëkatet e Djallit
E ti ha e pi e jeton
nga xhepi im i shqyer
Ma shkund pemën në Oborr

Mbi pullaz të kërrusur përshëndetet Dielli
me hijen time të shkurtuar
dhe Djalli ma fsheh në Kuti të Zezë

E ku sytë e Argusit

Pa frikë se e godas ma pret udhën Dhelpira
Bie në gjunjë
dhe e kafshoj trishtimin në ballë

Në hijen e zotit të padukshëm

PROMOVIMI I SATANËS

Gjithsesi të trillohet një ebre i verdhë
një popull ebre
pa atdhe

Ndryshe nuk mund të ndërrohet asgjë
as të bluajë Rrota e Hekurt

Të ngrihet pastaj një fabrikë
aman vetëm një fabrikë
për ëndrra të larme
tevana një Gullag dhe
varri i madh i elefantëve të Afrikës

Ndryshe nuk mund të arrijë paqja në shpirtin tuaj
as të përjetohet Simfonia e nëntë e Bethovenit
ekzekutuar nga Çerdhja e fëmijëve
Gjejeni patjetër një vrasës një fajtor
rrënues tempujsh varrezash
një rrebel trashaman
dhunues anadollak

Dhe e paqenja të niset nga lagja e varfanjakëve

Ndryshe nuk mund të ndërrohet asgjë
as të promovohet Lartmadhëria e tij
me fytyrë prej ëngjëlli
me dhëmbë prej gjarpri

Po ku të gjendet ai ebre i verdhë
ai popull endacak
ai varr i madh elefantësh
ajo fabrikë për ëndrra të larme

Ku të gjendet ai vrasës ai fajtor
ai rebel ai dhunues
kur asgjë më nuk frymon
ai pidhi i maces.

QYTETARI I APARTEIDIT

Ai aspak nuk ngutet
është i durueshëm
dhe i sigurt në ëndrrën e vet

E di ku e ka vendin dhe ç'mendon Satana

Ai kurrë s'ka qenë ai që duhet të jetë

Është ekzemplar i klasit të parë
I shkolluar i qytetëruar i përdorshëm
por tepriçë teknologjike

Ai nuk ka vend të caktuar
E gjen ku nuk mendon as zoti

Është ylli i mbramë i Evropës
megjithëse i papushtueshëm i pambrojtur
nga Ligji e Perëndia

Me fishkëllimë pikëlluese
zotëria e tij na shqetëson shpesh
edhe në pikë të natës

Ai nuk ka masë
hundët i ka të tymosura
sytë plot lotsjellës

Nga dita në ditë jeton me një kore buke
me një kokërr kripe
me një fletë qepë

Dhe kur del nga shtëpia
grua e fëmijë
i puth në sy

Ai është viktimë e sistemit

Ai është maestro i muzgjeve i agimeve të largëta
Nën çatinë e thyer rri dhe e dëgjoj deri vonë violinën e tij

dhe kam besim

edhe kur e shoh me duar në xhepa Evropës
edhe kur vesh hijen e vdekjes
edhe kur na lë lamtumirën

Ai është fundi i sistemit

SATANA I SOKAQEVE TË MIA

Përditë e takoj Satanën e sokaqeve të mia
në sheshe në uzina në shkolla në biblioteka
Gjurmët m’i nuhat ma ngreh kurthën lakun
Me zindane më kërcënohet me topuz
me uri me gjak

Po një popull a mund të zhduket me farë
kur tërë jetën udhëton kah ylli i vet polar
E shoh nën dritën e hënës duke më shpalosur
M’i hap librat ngarend poezive kryeneçe
humb në labirithin e shpirtit të dashurisë
një nga një fjalët m’i var

Ma vë kokën në cung ma nxjerr trurin me pincetë
Therr qelizat me gjilpëra Ngjitet lart trungut tim
e bie shtatë pashë thellë në tokën e gjakosur pastaj
heq thikën e ndryshkët nga kllefi i qëndisur
Ma kërkon fuqinë burimin ma kërkon rrënjën e moçme
dhe bishtcubel ik pasmesnate në qymezin e vet
Kushedi se kur e takoj në shëtitje në nevojtoje
Këngë vaj m’i kop gjurmë të mos më mbesë
Më zgërdhiet se do të më fshijë nga dheu
Në birë të minit do të më kyçë shtatë herë
Çka nuk më të thotë o zot Satana i sokaqeve të mia

Shkumbë e bardhë ia mbulon turinjtë fytyrën
Hije gjaku iu bie syve të çartalluar
Dhe derisa pi kafën e mëngjesit në “Elidë”
një fëmijë fshin *b... me fotografinë e tij*
e nëpër xhamin e turbullt shoh të gjorin
si vete në gjueti për miza duke i rënë tupanit të pëlçitur

EVROPA PËRMES GRILAVE

Ludwig Hartingerit

Në dhomën akustike hyn Evropa përmes grilave

dhe më del ëndrra

Pëshpëris vitet: 1878, 1913, 1924, 1945

Kujtoj Mollën e Kuqe¹

hingëllimën e vrançit

kur shurdhonte Toplicë e Artë

Ja erdhi edhe viti 1992

Kongreset e anktheve e pabesive

Po unë ende marr frymë

Mas hijen me pëllëmbë rrjepacake

deri në skaj të horizontit

A kam më kohë për korrigjime

Larg atje shoqërohesh miku im

me tingujt e Mocartit

letrat m'i nis që kurrë s'arrijnë

---

¹ Molla e Kuqe, kufiri i dikurshëm në mes shqiptarëve dhe serbëve

E asht e lëkurë zbres unë
në rrethin e Nëntë të Ferrit
Tjerr terrin verbues
Mësoj veshin me vetminë e fjalëve e shkronjave
me shushurimën e ujërave
dhe shpirtrave të fikur
Këtu çdo gjë miku im paguhet më kokë
edhe ninulla për carrokë

Shoh Evropën përmes grilave duke shpaluar trupin
në breg të erërave

Mos lypset ta kafshoj në dy faqet kuqaloshë
Nën lëkurën e djegur ta fsheh pushin e saj
nga era e verdhë

Forma kentauresh po qe se marrin grilat
gjak i ri i duhet Evropës miku im
dhe një zot kokëfortë

DELIRIUM

Një kokë serbe
dhjetë koka shqiptare
Pak Vojvodë²⁾

Një kokë serbe
njëqind koka shqiptare
Shumë pak Vojvodë

Një kokë serbe
një mijë koka shqiptare
Si asnjë për Qele Kullë Vojvodë

Oh zot
të mori djalli

---

² Prijës çetnik

PRANIA IME A THUA TMERRON

Bie në krah të majtë
jam unë
Bie në krah të djathë
prapë punë

Nga të biesh Shën³
të pres unë
Në tokë e qiell
tapitë i kam

Bie në krah të majtë
rrallon ti
Bie në krah të djathtë
e puth nënën në sy

Nga të bie Shën
mungon ti
E s'të dëgjon kush
në tokë as në qiell

Prania ime a thua tmerron

---

³ Shën – i shenjtë

GJUHA E QENIT

Duke u marrë me Gjuhën e Qenit
gjithnjë e më pak ndiej
praninë e Njeriut

Për dhëmbin e verdhë
e syrin e verbër
as sharjet

Kriposini trupat
për një kohë më të mirë
gjuhë e Qenit iu zgjon
edhe n'ëndërr

Të jetosh
nuk po mjaftuaka
vetëm të marrësh frymë

RRËNIMI I PËRMENDORES SË TURPIT

Nëse nuk duan ta bëjnë publikisht
unë kam forcë
natën ta zgjas 48 orë
ose sa lypset për ta rrënuar
një përmendore⁴
që s'i ka hije shqipes
Të shihni atëherë
një Popull e një Kryeqytet
si lirohet nga ankthi
Dhe në vendin e atij aziati
Tribunin⁵
tim popullor
nëse nuk duan ta kthejnë
unë kam forcë ta bëj edhe atë
Do të bindeni atëherë
se një Popull e një Kryeqytet
mund të bëjë shumëçka
për namin e vet të dikurshëm

---

⁴ Fjala është për përmendoren e Stalinit në Tiranë. Poezia është shkruar një vit para se të rrënohej ajo.

⁵ Tribuni popullor, Bajram Curri, luftëtar për çështjen shqiptare.

NË MES QIRINJVE

S'e mbytën një morr
dhe e shpallën Perandorinë
Pushteti Popullor të kujdeset
edhe për qefin e xhematë
Gardhiqeve Evropa shqeu fustanin
Na u ngatërrua rreth fjalëve
Në bodrume shumohet populli
Nga ajri jetohe nga qejfi
Fëmijët vdesin duke luajtur
me bishta minjsh me koka urithësh
Satana ashtu ka dëshiruar
Para muzgut fiken llampat
Gratë kërkojnë strehimore
të lindin ndërtuesit e Ardhmërisë
dhe me nga një copë buzëqeshjeje
ia prishin fytyrën të Plotfuqishmit
Ku je mori Evropë
Pas cullakhanës sate na ranë këmbët
Një morr s'e mbytën
dhe e shpallën Perandorinë
Por kur bënë projektimin e Keopsit
harruan vetëm

nevojtoret publike
ku Populli
ku Populli të zbrazet nga kapsllëku
dhe Pushteti Popullor të marrë frymë lirisht
në mes qirinjve

VAJKËNGE

Është mirë
mbasi jemi gjallë
e hamë e pimë e lëvizim vendit

Perënditë ç'janë

Është mirë
mbasi ende dhihemi lirisht
e kallëzojmë përralla e syrin e s'ia heqim Majës
Perënditë ç'janë

Është mirë
në shtatë dryra që na mbyll fryma
e borë bie mbi shpirtëra

Nga i ligu na i fsheh gjurmët

A harron populli
edhe kur gjarpërinjtë
shndërrohen në engjëj

Qyqe more
oi oi
oi

XHIRIMI I NJË FILMI SEKRET

Mungonin rrënjë degë lisa vra rrufeje
ujëra myshqe shtresore qetësia shurdhuese
bari malarik thatësi vërshimë tropikale
Mungonin shpella katakombe qytete
të nëndheshme tërmete e sëmundje
kaktuse luleshpata ndonjë vjollcë e stinës së pestë
lozë kungujsh farë të zbrazëta
oaza të vetmuara me hëna të përgjakura
mbi shatorre mavi
e përreth zalli i gjallë që vetëm gëlltit

Mungonin vendime ligje urdhëresa
në pikë dite eskadrila
në pikë nate ose
në pikë ëndrre

Ndonjë qytet i rrënuar apo fshat i djegur
me gjelin e fundit mbi hu gardhi
Puse të pafundta e kapakë të artë mungonin

Se ishin dinozaurët kentaurët minotaruët
gjarpërinjtë nga të gjitha llojet
hijenat ujqërit korbat e bardhë

dhelpërat minjtë
e kuajt e famshëm nga Troja që kishin ikur

Dikur kishin arritur dhe katallanjtë
në përcjellje të sirenave vajtuese
dhe klounët me fanfara e zjarre e thika
matësit e tokave e pastruesit nga Hadi
pastaj kasapët më në zë të Sorranisë

Në fund të skenës së errësuar ishin
aty dikund edhe aktorët
zgjedhur nga regjisori i padukshëm
Gati ishin edhe maskat kamerat reflektorët
e tërë makineria e hekurt
Obobo krejt ç’duhet për një projekt
madhështor
ku është derdhur
tërë mendja gjeniale e liliputanëve

Por ky film
por ky film nuk do të shfaqet kurrë
për shikuesit e artit të shtatë

Se Mungonin Se Ishin Se Filmi
në bunker të Satanës të Sorranisë
ishte kyçur veç
kur vrapoja të lajmëroja botën
për një hata që kishte ndodhur
dikund atje në bisht Evropë.

NË TEATRIN E RI

Hans J. Lanksbit

Nuk bën të vdiset i uritur
Ushqeni njerëzit sa më mirë
Plumbi i kap më lehtë
Se Evropën e mbyti gjumi

As në metropole nuk shfaqet më
Shekspiri as Eskili
Ndizni TV dhe Sarajeva dhe Kosova
A nuk meritojnë duartrokitje frenetike

Në Kasaphanë nuk shkohet
i zdesur i dathur i ligështuar
Lëndoni sedrën e satanës me namë
Se Evropën e mbyti gjumi

Vdiset vetëm njëherë e Zoti
nuk i pranon viktimat të zymta
Përndryshe publik as xhelatë
nuk do të ketë në teatrin e ri

Feldafing, 10.7.1992

FATET

Në majë të gishtërinjve
kalova Murin e Berlinit
me një trëndafil në dorë

Frikësohesha se lëndoj
shpirtrat e rënë
ëndrrat

Sa desha ta kapërcej
edhe Murin Shqiptar
më ra para këmbëve
koka ime në gjak e larë

Në të zeza veshur një grua
kodrave fushave
varrin ma kërkon

E trupi im
çdo ditë zgjohet në mes jush
Një torzo i tmershëm i qytetërimit

A nuk e shihni se akuzon

Berlin, 22.6.1992

KURDISE ORËN MEGJITHATË

TESTAMENTI

Dhe erdhi dita vogëlushi im
kur fjalët
do t'i shkruash me drojtje

Kur gjithçka do t'ia nisësh
nga gërma e parë

Dhe më fal
nëse nuk mund ta ruaj qetësinë
nëse nuk do të kemi bukë e kripë e dritë
nëse fëmijëria jote
do të shkundet tmerrshëm rrugëve t'errta

Kohë t'egra trokasin pullazeve tona gërmuqe

Më fal vogëlushi im
nëse nuk do të mund të të përcjell
deri te pragu
nëse ndonjë plumb dum-dum
fluturon nga ti
dhe tanket t'i shkapërderdhin lodrat

Ja dita plot tërmete vogëlushi im
kur do të mësosh
se njeriu është kafshë e bukur
dhe kur fatin tënd
në qiell e vizatoj me thonj

NDJESË

Nuk janë yje vogëlushi im
kokarda janë sy të shqyer
vrerë e terr majë thikash

Nuk janë lodra vogëlushi im
tanke janë çizme hataje
Marshojnë nga ti rëndë o zot

Nuk janë sheqerka vogëlushi im
helme janë Dorë e Zezë
nateditë mbi ty i derdh
e temjan

Në këtë haklitje shpirti
ndjesë të kërkoj vogëlushi im
nëse ndonjëherë të kam rrejtur
se iku fashizmi

DHJATË

Jeta po na përgatit edhe për më të keqen
trimi im
Ç'është dhembja apo gëzimi
nuk dimë më

Kjo nuk është lufta jonë

Nga plumbi shëtitës kroat
do të biesh ndoshta
ose nga thika e ndryshkët serbe
te ndonjë krua

Vdekja është e sigurt

Ma kthe shpinën edhe mua
Jetën ma zgjat edhe për dy pëllëmbë
Urti është ta kapërcesh flakën

Korba t'uritur në kufi fisesh
duke iu lutur zotit për ty o bir
zbardhem nën çatinë qiellore

Ajo nuk ishte lufta jonë

14.X.1991

POEZIA QË NUK DO TA KRYEJ KURRË

Dhe do të vij dita
kur do të thonë
aty ku ka rënë Albana
atje Shpendi
aty ku ka ekzistuar filan shkolla
atje bozhuristët
kanë helmuar fëmijët

Në periferi na ishte
Ulpiana Dardania
Ç'u bë kështu me fisin tonë

Dhe do të vijë dita
kur do të thonë
hordhitë serbe kur kanë kaluar
Dhe asgjë nuk do të besohet

Prandaj këtë poezi
nuk do ta kryej kurrë
është i tmerrshëm fundi i saj

PËRDITSHMËRIA IME

Nadje herët më zgjon polici me automatik
dhe rrëmihja e fqiut që hap varrin tim
diku nën rrapin e çarë përgjysmë
Pikërisht në dymbëdhjetë pa pesë minuta
në dritaren time bie një zog qiejsh
Rreth Shtëpisë bëj vrapimin e fundit ndoshta
    Kokën e gungaftë ma qethin
    M'i presin thonjtë plot dhe
    Ma përgatisin ujin e të Premtes së Madhe
Kah ora njëzet në përcjellje të avionëve supersonikë
theqafjes vrapojnë tanket e përhirta
për ta qitur në gjumë antikën e sakatosur
në rezervat ku unë me durim ujis
    Lulediellin e natës së qyqeve
Pranë meje diku fqu i zbehtë vazhdon të hapë varrin tim
    edhe për nja 13 cm
    e të flasë me gishtërinj
    nën kujdesin e policit me automatik

KJO KA NDODHUR NDOSHTA PARA KRISHTIT

Dikur moti lexoja libra mbi fashizmin
dhe shumë pak u besoja
Para Krishtit ndoshta ka ndodhur kjo
ose kur kthehesha nga Nazareti
Në Llap atje kur u ndamë nga Ylfetja⁶
dhe kur fëmijët e helmuar i mbuluam me çarçafë
m'u kujtuan librat e pluhurosura
gati të grisur nën trarë
Ana Frank Ganimetja Ksenofona
Deri kur deri kur njeriu t'i ndjekë
xhindet nëpër shtëpi
e hënë ta gjuajë gardhiqeve
Dikur moti kjo ka ndodhur para Krishtit
ndoshta shumë më herët
se kur kthehesha nga Nazareti

---

⁶ Ylfete Humolli, nxënëse e vrarë nga policët serbë në Kosovë.

BUZËQESHJE NË KAFAZ

Derisa petritët agonët albanët
çojnë dashuri
me sorkadhe bubulina shqipe
e zbardhen në vetmi
në hijen e krahëve të korbave
sheshelët e arkanët e gogolët
argëtojnë kopilat e mëhallës
klounët e mbramë të metropoleve të Evropës
paketojnë kukulla në thasë najloni
kyçin duartrokitje buzëqeshje në kafaz
dhe i bartin tej vezullimave

HIMNI I GAZIT

Edhe kur nuk ke bukë
edhe kur ia vejnë dryrin Shkollës sate
edhe kur djegin Librin tënd të shenjtë

– Qeshu vëlla

Edhe kur të shajnë
edhe kur të ndjekin
edhe kur të rrahin publikisht

– Qeshu vëlla

Edhe kur s'ke nga t'ia mbash
edhe kur të vrasin
dhe kur del te varret

– Qeshu vëlla

Dhe bindu një herë o i miri im
me vdektarë ke punë
dhe arma jote më e fortë
është gazi

Ha ha haaa
Lavdi
Marrëzisë

ATO NUK JANË VARRE

Nuk vdiset në Kosovë
vetëm njerëzit shndërrohen
në rrënjë në degë të një peme
Kur të shfaqet Djalli
të përgjaket
ose të bjerë

Ato nuk janë varre

KUR TË PRAJNË

Kur të prajnë avionët tanket çizmet
edhe lehjet edhe sharjet edhe rrahjet

Kur të prajnë helmimet mallkimet rrethimet
edhe klithjet edhe ndjekjet edhe vajet

Kur të prajnë muret çelësat mikrofonat
edhe hatatë edhe trillimet edhe ëndrrat

Kur të prajnë fëmijët nënat trimat
edhe varret edhe lugetërit edhe gjakrat

Poplli im do të këndojë apo vajtojë

POESIE FORTE

A qan burri

Unë do të dëshiroja të qaj
dhe të qaj vetëm njëherë
nga gëzimi

Zot i madh si nuk më sheh qe sa vjet
në mes kaq xhenazeve
të të urtëve tu

Vërtitem poshtelart
nuk mund e gjej një pëllëmbë tokë
për varrin tim

Shteg për një selvi
ku trimi të bën një sy gjumë
pas një zjarrmie të tmerrshme

Do të qajë edhe burri njëherë

ORA E GJIMNASTIKËS

Kush ushtron jeton më gjatë

Kërcim së largu

Kërcim së larti

Trehapëshi

Njëqind metërshi

Rreth Mollës së Kuqe

maratoni i fundit

Ushtroni edhe në fushë

edhe në shtrat

Ditenatë nateditë ushtroni

Ndikon në pastrimin e gjakut

në hapësirë në kujtesë

Ndikon në frymëmarrje

edhe në sigurinë e Fisit

Dhe kur të zdirgjeni në det
do të bindeni
Terrori i bardhë
as fluskë sapuni
Lartposhtë lëvizni
Shpejt më shpejt sa më shpejt
Ngjituni litarit të padukshëm
mbi Botë

Në mbarim të Orës
kur ta kapërceni edhe Kalin e Drunjtë
do të kuptoni
s'ishte gjë as Golgota

Kush ushtron jeton më gjatë
më i bukur është
dhe më larg e hedh Gurin

SODITJE MBI GLOB

Bie dhe bie vazhdimisht
Unë hap shuplakën
Tokën ta fsheh nga goditja e hatashme
Po shuplaka ime tepër e vogël
Bie e bie vazhdimisht
Fundin e di vetëm unë
Në maskenball Derrri ngre gotë
Po Derrri a bëhet Njeri
Mbledh shuplakën e përgjakur
Nga thërmitë bëj portretin tënd
Dhe mbi Glob vezullon
Syri im
Megjithatë Ti je fitues
Maskën ia hoqe Derrit
A sheh
Dhe Orakullin e Dodonës⁷ e zgjove më në fund
Mbrapsht e kishte kurdisur Orën
Kur u nise ta pushtosh Majën.

---

⁷ Faltorja më e njohur ilire. Gjetet në Çamëri.

NJERËZIT E AKULLT

Vetëm shpirti na mbet e dashur
Ç'patëm
Na mori Mortja

Shikoje Shkretëtirën si na pushton

Degëve të zhveshura
njerëzit e akullt
djerrinave dalin futë

Grimcojnë kokën e përgjumur të Antikës
tmerrshëm grimcojnë
minj gjirizash

Shkarravisin fytyra perëndish të rremë
me degë të thara
me shpuza të zeza mbulojnë sytha

Na duan vdekjen solemne
Teatër antik
kurrë nuk kanë parë
Zbritur s'kanë as në Dodonë

Shikoje Shkretëtirën pashë zotin
na i përbin edhe trupat
edhe nishanat

Njerëzit akullt
veshur në të zeza
flutura të kaltra gjuajnë

Oh e dashur
edhe një pikë ujë
se më doli flaka

KURDISE ORËN MEGJITHATË

M'u sos edhe lëkura
duke arnuar
plogët e Kullës

Nga të gjitha anët fryn
e gjarpërinjtë s'i lënë fëmijët
të rriten
Deri kur
të të qesin
në Pazar

Kurdise orën megjithatë
Nuk di
kur do të kthehem

ATY KU NGRIN FLUTURIMI

LUTJUNI ZOTIT TUAJ

Ai që ndërron flamurin
mësohet t'i ndërrojë
edhe zotërinjtë
Lutjuni më mirë Zotit Tuaj
Në Majë të Majës
do t'iu shpierë i gëzuari
edhe pse qorr
e shurdhan
është

HISTORI QENI

Ashtu e kishte mësuar Zotëria
Të lehë vetëm në sojin e vet

Llahtarinë s'di a e pa kush pastaj
E akullt toka ishte e qielli bosh

Nga vetvetja kur u gërdit
vari një gur rreth qafe të zhugaftë

Te këmba e të Zot aty në pus ra
Ta lë të qetë botën njëherë tha

Dhe lebetitjet e kohërat e hijet
i mbështolli me lëkurën e vet

Ai nuk ishte një qen i zakonshëm

BIRI I BUSHTRËS

Ai tha: Mbasi u përlyva
ta përlyej edhe Pasqyrën
Mos dukem pakëz
më i pastër

Por Dri
as Llap
s'e lau

Në kep një mot u shqerr
të shpëtoj nga ky vrer
do t'i humb fërkemët
dhe në ferr

Ndërroi emër e komb e atdhe

Dhe iku me shira e re
i vuajtur
i përmutur
i humbur

Qen bir qeni na ishte ai

MAGNUS

Poet i madh është më i madhi padyshim
Për dallim nga poetët mediokër
Ai i rrit thonjtë e i mpreh me thikë kasapi
Ia heq të gjitha dregëzat të Dashurës syshkruar
të cilën çdo mëngjese e rreh me kamxhik
pse nuk e ka zgjuar më herët
Ajo e di pse e rrah Ai
mbasi kurrë nuk ia pa herdhjet tamam
në shtrat as në log
Deri te thembra Poeti i Madh
    ka edhe një shall
    dhe një pallto alla evropiançe
Nuk frikëson nga flama
    por pse Bota çalamane
nuk dëshiron t'i kollitet pas
kur del në takim i veshur në purpur
dhe kur shkon për ta parë përmendoren e vet
midis sheshit Tum Mut

ROBI I ZOTIT

Zoti është i madh
dhe i rëndë dënimi i tij
Por pëshurr lirinë
që ma ofron Robi i Zotit
Nga varr im i quajtur Sistem
të përshëndes Kep i Djallit
me një gjeth pelini

PERËNDITË DHE MINJTË

Më lehtë e pata me perëndi
për në Albanopolis kur udhëtoja
Ata dinin edhe me vra
edhe më falë

Po këta minjtë vetëm shumohen
e grimcojnë tmerrshëm
e s'dinë
as të vrasin

PASTRIMI SHPIRTËROR

Nëse vdes
vdis për çështjen tënde të hapur
Qyqari di vetëm të përsosë mjeshtërinë e dhunës

Nëse vdes
vdis për të mundurit e botës
Dhunti engjëjlore është ajo

Gjaksin mos e ndiq
herëdokur do ta zë
veshin

Nganjëherë lypset
varur njeriun edhe për bole
për ta liruar nga djallëzia shkatërruese

DUA TË JETOJ

Thonin se ishe
diku në fillim
Unë të kam parë gjithmonë
në fund
me kokë ndër duar
Nesër kushedi ku të gjej
Vendi yt lëviz si varr
derisa të të nxjerrin
edhe jashtë Rrethit të Kuq
Unë megjithatë vazhdoj
t'i shtrëngoj dhëmbët
Dua të jetoj

KATRORI MAGJIK

Adem Demaçit

Tani gjendesh
brenda katrorit magjik
dhe kërkon Kosovën në hartën e vezullimeve
Jugu e Lindja Veriu e Perëndimi
katër kapakë të mbyllur
të një ëndrre

Tej grilave përcjell fluturimin e dallëndysheve
se besimi
drejtpeshimi i lirisë

Ciatje gjarpërinjsh
rreth gishtit të ngritur
nga Zoti

Dhe pika e gjakut vizaton Diellin

Katrori magjik
është fatal
po qe se bie brenda tij

Në cilën anë do të zgjohet Kosova

Ç'VRASËS MË PRET

Të kaluarës vërimi pikë ju lutem
Ajo vazhdon të jetë edhe më ilire

Para dyerve të hekurta dua të di
ç'vrasës më pret

A do të mashtrohem edhe më nga barbarët
dhe a do të merrem prapë me vetveten

Ju lutem të kaluarës vërimi pikë
Ilire edhe më vazhdon të jetë ajo

MURI APO UNË

Nën këmbë rrëshqet toka
Mbi ballë qielli krah nëne
Brendejashtë meje lëviz diçka
Muri bie apo zgjohem unë Oh zot

XHENAZJA

Dekën ia pashë
dhe ia dëgjoj gjamën
Mbi dhe xhenazja
Fëmijët a na i ha më

SHTËPIA PA ZOT

Vdiq pa çelur një dritare

Shtëpia mbet
edhe pa Derë
se na u ndryshk Çelësi

Oxhaku u shndërrua
në një lejlek
të zgjebosur
Në fund të Livadhit të Kositur
me gishtërinjtë në gojë
presim
se kur do të tymojë

A jeto het me ëndrra

FUNDI I LOJËS

Ne do të vdesim
secili në mënyrë të vet

Dhe me vete do t'i marrim
edhe vrasësit tanë

Por triumfi
a është edhe fundi i lojës

NGA FUNDI I NJË ZEZONE

Në Kutu të Nënës vë Fluturën
Ngjitem në katin më të lartë të Rrokaqiellit
Ndjek minjtë në hapësirën e ngrirë
Gjarpri i verdhë fishkëllon plasarinave të mureve
Me sy të harruar në Ulpianë
kthen Dreni para muzgut
Në pëlhurë të vetmisë
Donika qëndis lulet e fëmijërisë
Në gjemborë përgjak duart Genti
Pas lajmeve të fundit për Kosovën
më kapërdin terri i akullt
dhe nga maja e gishtërinjve
deri në tepe të kokës
më kalërojnë minjtë
Mbi biçikletë pret ende Petriti
    kur Dielli
    do të kalojë edhe pragun tonë
Por fqiu oh fqiu i ziu
    shtron udhën me xhama
    e fjalët qelbanike
    llastikë në qiell
Nganjëherë plehu than edhe gurin
    lëre më ta rritë
    Lulediellin tim

GJUMË TË MIRË E DASHUR

Çelësi nuk është tek unë
Çelësi gjendet te ti e dashur
Shtëpia prandaj na u mbush
    minj gjarpërinj ujq
Po qe se ke guxim
Çil kapexhikun ta shoh fytyrën
    hënë të rrumbullakët
Murin e rrënoj unë
Dhe minjtë dhe gjarpërinjtë dhe ujqit
    nuk do t'i zërë vrimë e zezë e Dheut
Vetëm Çelësi është te ti
    Në perla tua dikund
    gjumë të mirë e dashur
    Të lodhi kolla

DO T'I THEM TË NJËJTAT FJALË

Kur kufjen s'e ngritim
më mirë kuptohemi e dashur
Jemi një shpirt e një trup

E di se Ti rri atëherë
pranë Dritares së zymtë
e më kërkon në mes yjesh në mes valësh

Ndërkaq unë në dhomën 2 me 2
larg teje njëqind vjet dritë
shtrydh edhe pikën e fundit të gjakut

Nëpër mure të grithura
vizatoj: fytyrën sytë
flokët tu detin

Edhe pa u dëgjuar edhe pa u parë
ne dëgjohe mi e dashur
dhe shihemi aq bukur në fund të Pusit

Le të mbesin fshehtësi edhe dashuria
edhe shpirti
edhe pëshpëritjet

Policia e fshehtë
përderisa t'i deshifrojë ëndrrat
Gjarpri shndërrohet në Lule

Më mirë mos e ngrit kufjen e dashur
Edhe pas një mijë vjetësh
do t'i them të njëjtat fjalë.

LIBRI I PAKRYER

Tercina I

Më vajti jeta
duke hequr fletë
nga Libri i pakryer

Tercina II

Shkundu pemë
Të thahet rrënja
Krimbi arriti në Majë

Tercina III

Mbyll gojën
Ajrin na ndote
Ferrit i bihet edhe në këmbë

UNË DO TË KISHA ATDHE

Të kanë rrejtur
se je më i bukuri
ndër trimat më trimi
më i vjetri ndër të moçmit

T'jetër kush do të ishe

Të kanë rrejtur
se nënë ke ulkonjën
krahët e orakullit
se pi ujë në gurra të Drinit

T'jetër kush do të ishe

Të kanë rrejtur
se je Zot i Dheut
se je Zjarr i Fshehur
se mbi Pashtrik hapet Qielli
e pikë terri në pjatë të Djallit

T'jetër kush do të ishe

Dhe unë do të kisha Atdhe.

PARA SE TA FIK LLAMBËN

Vlen të rrish një vit pa gjumë
çudira mbi çudira të dëgjosh nga Gaboja⁸
gardhiqet ballkanike t'i harrosh për një çast
Me minj me arinj me gjithfarë kafshësh
edhe kështu qytetet tona plym
Diku atje në Raguzë hija e të madhit⁹
a lëviz ende
apo lindet nga kanalizimi nga gjiri nga varri
Më mirë që nuk është gjallë
miku im Jure Kashtellan¹⁰

Qellit kushedi ç'fjalë do të vetëtinte
ç'namë do të binte mbi ata
që ia përdhosën Atdheun e poezisë
Unë nuk di edhe sa kohë do të kem
Ndoshta kurrë s'do ta kryej së lexuari
romanin më të ri të Markezit
Gabo i dashur përfundoji çudirat mahnitëse
para se ta fik llambën
Mbi dritare Hënës i kuqlohen faqet.

---

⁸ Emër përgëdhelës për Markezin.

⁹ Raguzë (Dubrovniku) në kohën e Skënderbeut ishte edhe liman shqiptar.

¹⁰ Poet kroat.

UDHËTIM ME UJQ

Udhëtimi me ujq është më se interesant
Tek kur nisesh Pyllit
zbulon fytyrën tënde të vërtetë

Udha mund të zgjasë më shumë se ke vjet
po ndodh
ta kalosh edhe me një vrap kali

Ai që nuk ka bërë udhë me ta
nuk di ç'është liria
as këmisha e yjeve

Ta kesh të qartë
pa humbur një krah apo një sy
nuk e çel derën lirisht

Nga qielli
s'po pikoka
asgjë.

Feldafing 6. 6. 1991

LEXUESIT E VDEKUR

Në hijen e Malit grithin fytyrën e tokës
mos ia nxjerrim zërat paganë të të parëve
dhe shkruajmë librat në lëkurën e drurit mijëvjeçar
Po librat kush të na i lexojë në këtë pis kohë
kur po vdesin lexuesit duke nxënë
    xixëllonja e hëngër dredhëza
Koka ujqërish gjarpërinjsh minjsh
    pushtojnë edhe letrën e bardhë.

GUASKA

Xhevahir Spahiut

Një valë e largët nga fundi
Nxori në Breg një guaskë
Udhëtoi e udhëtoi pastaj ajo
në time shuplakë u hap dikur

Ç'botë e çuditshme vezullimesh
Tatëpjetë flet më shumë se
një kohë se një popull i nakatosur
sa Vdekjes s'i frikohem më

Me ditë e dëgjoj edhe lutem
për fjalën e mikut tim t'urtë
qetësi që më fal e shpresë
në këtë kohë pabesie e laku

Mbi tryezë mermeri rri guaska
me fytyrë nga vetvetja mbyllem
Ndoshta më merr edhe mua Vala
Bregut të Mikut të më hedhë

Ndoj fëmijë të më hapë 'i verë
kur të vdesin dinozaurët modernë.

1990

ATDHEU I MBËRTHYER NË ARKË

Martin Camajt

Del në mëngjes Evropës
për një lutje fisi
Shpirtin asgjë nuk ta qetëson

Në mbrëmje kthehesh dikur vonë
dhe kur zonja Evropë
mbyll dhe syrin tjetër

Nxjerr nga arka Atdheun
dhe në dritë të hënës
e peshon në shuplakë

Damar pas damari e shpalon
kushedi për të satën herë
duke i gjetur kuptime të reja

Të bëhet se të thërret ndoj zot i harruar
të bëhet se kush ikën
nga përqaftimi i llahtarshëm

Vë veshin pastaj dhe dëgjon trokun
mes Drinit të Bardhë e të Zi
që vetëm ti e kupton

Me ferk mbërthen Atdheun në arkë
dhe merr Evropën në sy
i bindur se asgjë nuk peshon më rëndë

Në hall na qite Burrë Malcic
me ata zëra pagan bubullimë Dheu
me ato ethe Arbërie

1991

NË SHTËPINË E MARTIN CAMAJT

Erikës, bashkëshortes së poetit

Gjithçka i vinte era Dukagjin
Aty ishte edhe Dranja dhe Temali
pastaj Oda e burrave me qilima Peje
dhe Llahuta në ballë oxhaku
    punuar nga lëkura e Buallit të Drinit
    nga një artist anonim
    që e kishte qitur belaja në Rrafsh
Vetëm mungonte i zoti i shtëpisë
i cili kishte dalur
    për pak kohë
për ta kërkuar të Madhin
kreshtës së Malit
    Aty ku ngrin fluturimi i shqipes
    e fillon
    ëndrra

Lenggris, 16.5.1992

TAKIM ME ZOTIN E HARRUAR

Gjelosh Gjokajt

Mbasi mësuam se vija
nga një popull antik

Më morën e më vendosën
në një Kështjellë mesjetare

Të jesh pranë Qiellit më thanë
Zotit ia paske kthyer shpinën

Nën shputat e rjepura
ende ndieja ngrohtësinë e ujërave të Ballkanit

Megjithatë flad i Alpeve
më rrihte në të katër anët

Dhe trupin e dërmuar Golgotës
ma zhvishte nga mjegullat

Feldafing, 20.4.1992

ANIJA E BARDHË

Ilirian Zhupës

Një anije e bardhë në horizont
aq e bardhë është
sa e urrej

(Edhe në pikë nate
kur më zgjon
Xhevahir Spahiu
bardhësi e saj më tmerron)

Qetë shket valëve në hijen e Alpeve
për t'ia pasur lakmi
edhe vdekjen fshehur në guaskë

Në gjurmë mos i rashë
nositit tim idhnaq
nga krahu i Lasgushit
qiejve që u mbyll

Çative të Ohrisë kur e gjuaja hënën

Shtarnberg, 2.6.1992

KUR U ZGJUAM

PLAGË E GJALLË

Përditë zbres te Liqeni i Shtarnbergut
ku vazhdojnë të shtohen peshqit
për t'i argëtuar edhe ata të Dheut të Huaj
Mbi tepe kreje nga fundi i ditës
shoh vetëm zogun e vendlindjes së shthurur
duke u mbyllur në plagë të gjallë

Feldafing, 10.4.1992

SHQIPTARËT

Zoti nuk u kishte falur as bar
vetëm gjarpërinj
e gurë

Por ata kishin diçka
që kurrë s'mund ua zbuloi i madhi
Jetonin gjatë

Dhe kur vdisnin
vdisnin
duke kënduar oi oi oi

Te koka
u mbinte
nga një rrap i çarë më dysh.

Feldafing, 15.5.1992

OSE, OSE

Nëse të merr malli
t'i shohësh shqiptarët
dil në stacionet e metropoleve

Këpucë të ngrëna
kanë ata
e çorape të bardha

Ose ose

Në Marlenplatz
apo te Kullë e Ejfelit
fishkëlleje një këngë trimërie

Rreth vete
deri në një
tok i ke ato fytyra të ngrira

E mos u frikëso atëherë
se të ligështon vetmia
Ajo egërsi e tmerrshme qytetërimi

Munih, 18.4.1992

NË ZGRIPC

Gjaku nuk na qenka më
fuqi magjike
as liria dhuratë perëndish

Lajme lajme lajme
dhe kolona e refugjatëve
mbështolli Globin

Në cung do e veja kokën
se fat i Kosovës
fshihet Evropës

Varr se varr
më i sigurt
imi

Feldafing, 17.4.1992

KLITHJE NË SHPELLË

Të shoh vazhdimisht më larg

Pus i pafund
ma gëlltiti
edhe Qiellin mbi kokë

Kosovë
këmishë e ime e përgjakur

Krizanteme
e selvi
ç'po të mbulojnë

E unë t'i numëroj plagët
dhe kullat e rrënuara
dhe varret

Kosovë
klithje në shpellë

Feldafing, 20.5.1992

NJË DITË TEPËR SHUMË

Një ditë më herët ose më vonë
nuk do të thotë kurrgjë
për Evropën

Ndërkaq për Kosovën
tepër shumë
Më tepër se një dhëmbje
më pak se një dashuri

Sa larg më le
nga bregu i ëndrrës
Nënë

Feldafing, 14.5.1992

NË ZINDANE

Ç'është tepër
tepër
është

Një jetë e diçka
në nofulla ujku

Oh Nënë
Në valë të Drinit
të më hidheshe më mirë

Do të më gjente Gjergji
diku në Detin Jon

E Malin s'do ta hante Sopata

Ç'është tepër
tepër
është

Një jetë e diçka në zindane

Feldafing, 12.5.1992

DËSHMI

Shkoi Isa

dhe Deda

dhe Baca Bajram

pastaj Kadriu¹¹

dhe mbeta kalli

Dikush duhet t'i zgjojë ata grykave

e dikush të dëshmojë

se kemi ekzistuar

---

¹¹ Kadri Kusari, intelektual i shquar nga Gjakova, i cili pas 12 vjet robërie vdiq i vetmuar.

ELEGJI

Në një kohë tjetër
Lindur të kisha
Drininë s'do ta gërryente Urithi

Do të isha 'i lis i drejtë
me diell
mbi vetull e mollë në shtizë

Tani i thyej dhëmbët
me kurrkushin
e pres të hapet Qielli i Verdhë

Nuk ta di as varrin miku im
Bie këndeje apo andej
Murit të Arbërit

Feldafing, 9.5.1992

YRNEK I KEQ

Bëmë ç'ka nuk bëmë
Dreqin te dera
nuk ua lamë

Po qe se takoni udhës
fjalë të gjymtuara
Tonat janë ato

Ca na i gëlltiti
merimangë e kuqe
ca lindën para kohe

Ju lutem respekt

Yrnek i tmerrshëm
si nuk duhet
jetuar

Feldafing, 18.5.1992

GOLFI

Problem i vetëm

vrina midis fushe
dhe fluturimi i fuqishëm i topit
drejt saj

Dhe ka ditë lojtarëve të djersitur

topin jashtë fushe
ua kthen Petriti
me një buzëqeshje karakteristike

Por unë njoh një njeri

me një vrimë të zezë në kokë
ku frikon t'i hedhë vezët
dhe gjarpri

Loja e golfit mos po bëhet

problem i përgjithshëm

Feldafing, 17.5.1992

PASANIKU E KA QENIN

Hajni ja mësyen fukarasë
se pasaniku
e ka qenin

Feldafing, 11.5.1992

FOTOGRAFIA JONË OSE ETNIA

Gjymtimi yt pikëllon edhe në ëndërr
Zogun ma tremb në dritare të hijesuar
dhe ma kujton cungun në pyll rrufesh
Me katër faqe drite të dua të plotë
Dielli kur të dalë majë Tomorrit
    apo tehut të Pashtrikut
të ma ndritë Fytyrën skaj më skaj
    Gjuhës së Nënës
    deri në Dodonë
Nyje t'i lidh Dri e Jon rreth Dheut
Pesha e fatit më është më e lehtë
Fotografinë tonë të verdhë e dashur
hajmali ta kenë fëmijët
në gjah kur të venë
    Brenda zhgëndrrës
    prore zgjohet Atdheu

Feldafing, 12.6.1992

KËMISHA IME

Kurrë nuk më ka rënë ngusht
Netëve të gjata dimërore e punoi Nëna
kur më tregonte përralla të çuditshme për xhindët

Në degë nuk di kush e paska varur
Ajo ka vdekur moti
e këmisha në gjak mbytur na qenka

Orë e ças ndërron pamje
Dhe në ngjyrën e saj të pazakonshme
shoh fytyrën e pikëlluar të Nënës si lëviz

Në katër anët e rreh era
po të teret
s'e lë gjaku

Valon këmisha ime lart në degë
herë nga dielli
herë hija e fsheh nën sqetull

Në rrënjë gjaku e than Plepën e Shtëpisë
E nën kurorën e tij të tmerrshme
Evropa bën gjumë ariu

Medet për duart e Nënës
Vdekjes shkova
t'ia vesh Këmishën time

Feldafing, 18.6.1992

PËRSHËNDETJET E FUNDIT

Shamëni sa të doni të mirët e mi
T'iu dëgjoj nuk kam veshë
se tmerrësisht ju dua
As kam ku t'iu shpie
se harrimi s'është fundi
dhe zgërdhuhuni edhe më
Nga hija ime njerëzore
nuk do të lirohi kurrë
As do të mund të ik nga ju
shpirt e gjak ju kam
Hoqët dorë edhe nga vetja
do të kyç vetëm poezinë
rrebelimi im pagan t'u shtrydhë
te Muri i Turpit si qelb kohe
Nga hilja të dliir besimin
Tej Dardanisë e Dodone
gjërë e gjatë të shtrihem
me 'i fyell në buzë të luluara
gjethe të më mbulojnë e ëndrra

Lajpcig, 24.6.1992

ORË NGA ETIKA

Nuk më pëlqejnë ata
që i kallëxojnë dhëmbët shpesh
As ata që nuk dinë të qeshin

Ujku i Çalë më shfaqet
mbi Vijë të Mullirit
Kur grigjën përgjakte

Lypsen të reja nga etika
se bontoni i pamjaftueshëm
për racën njerëzore

Nëse mjafton një jetë
për lirinë e njeriut
Ja koka ime

Nga thika bizantine më kurseni ju lutem
Shushurimën e Drinit ta dëgjoj dua
nën Urë të Shenjtë

Feldafing, 17.6.1992

SALZBURGU NË SHI

Kur të shkosh në Salzburg
lutju zotit të bjerë shi
Nuk do ta harrosh kurrë

Zëri i largët të shëtit
katakombeve të panjohura
se nuk je udhëtar i rëndomtë

Do ta shpalosh nga brenda
dhe nga brenda do të digjesh
dritën e vetmuar duke kërkuar

S'është muzika vetëm tingull
as bukuria shkëlqim verbues
Udhëton në një kohë të tretë

Në Salzburg kur të shkosh
shi të bjerë lutju zotit
Më shumë do ta dashurosh dhe

fat ke pasur se tërë kohën
nën mbrojtje të Moxartit ke qenë
atje ku s'vdesin perënditë

Salzburg-Feldafing, 10-15.4.1993

LIRIA ËSHTEË E TMERRSHME

Dikund i kam parë këto fytyra
Dikund jam takuar me këta njerëz
Edhe këtë muzikë e kam dëgjuar
Ndoshta vëllau im Aleksandër Moisiu
ma ka dërguar ndonjë kartpostale
Nga Salzburgu nga Vjena
Ose në ndonjë shirit filmi
ka mbyllur tërë këtë madhështi shpirtërore
para Vdekjes të më trimërojë
Këto fytyra i kam parë dikund
Dhe kjo muzikë më ka zgjuar shpesh
Ndoshta Lojza dhe unë si djerraditës të fundshekullit
Evropës kur kërkonim Ludwigun
atë gjurmues të madh atlantidash
Majë thikave ja ngjitem duarthatë këmbëzbathur
Qetësinë mbretërore të Villa Waldbertës
në Ballkanin e lulëkuqeve ta hap
Nga Golgota ime të kujtoj një çast të lumtur
Në shpinë të breshkës
ishte e tmerrshme çdo gjë
edhe liria

Feldafing, 25.7.1992

NUK JAM VETËM

Këputur deri në shpirt nga udhë e nëmur e Jugut
'i diell i padukshëm ma ngrohte trupin e dergjur
te këmbët e mia që shpërtheu nga pikë e shiut

E krahët e shpëluar të Salzburgut të përgjumur
turpshëm i fshihja nën çadrën trime të shqyer
Nata ballkanike ulëronte thellë edhe në Evropë

Në gjunjë dikur rashë para një zonje të rëndë
Lotët e mi i pija në sytë e saj të thellë
A jam unë ai që del nga Dheu apo vrasësi im

Në një labirinth vezullimash kisha humbur
kur më zgjoi maestro plak i cili kishte hapur
krahët mbi mua si një zot i lashtë Ilirie

Mbi kokën time të hutuar fikte një nga një
rrufetë e ndezura e hirin barte 'i lumë ëndrrë
Pashë se nuk jam vetëm në udhën e lirisë

Salzburg-Feldafing, qershor, 1992

VARRI NËN ULLINJ

Ra nata e vdekshme
Gjamët i mbyti
deti

Era e shkrumuar bredha pa krye
plisa tirqe opinga
shkund

Plasarinave përbihet vdekja
dhe korbon
Pëllumbi

E therur ra nata
Trupa të coptuar
fsheh

Nga një copë qiell të vendlindjes
bartnin në sy
të ndezur

Dhe kur morën udhë
i bardhë ishte
Pëllumbi

Nën kurora të ullinjve
zbathur një vashë flokëprerë
qan të dashurin që nuk është më

E mua ka vjet
nuk më zë gjumi
nuk më zë gjumi
nuk më zë gjumi

Tivar, 1986

KUR U ZGJUAM

Kur u zgjuam
ishim vishkull
fshiheshim nga vetvetja

Ujërat na i k'in bartur edhe ëndrrat
dhe lëshuar na i k'in qentë
dhe rrëzuar na i k'in gardhiqet

Deri në Majë të Majës kundërmonde bar minjsh

Kur u zgjuam
plojë i kishte bërë vathët
Ujk i Çalë

E fluturimin e zogut
e buzëqeshjen e fëmijës
e fytyrën e Nënës i kishim relikte

Tani shikojmë Qiellin e Verdhë kah hapet
dhe në shpinë bartim Malin e Ulërimave
derisa të na harrojnë të vdekurit

ISHULLI ALBANIA

Rilindja, Prishtinë, 1998

SHENJA

E shënove cakun
mos lë
pa e rrëzuar

Shkrehe derisa ta qëllosh

Nuk të shkrep
fatkob je
qyqe

Nuk kanë me të k'nue

ISHULLI ALBANIA

KORBI

Po ku u shfaq ai shpend i hijeve
në ekranin tim
kur verbon bardhësia e Bjeshkëve të Nemuna
Krrokamë e tij e lemeritshme
të vdekurit frikëson gjarpërinjtë
derdh bjeshkë ujërave ua ndërron rrjedhën
Nuk pipëtin asgjë
nën krahun e tij të rrëmbyeshëm
I urtë mbret i Shkretëtirës Kukunënë
Lejomë të dal në Sukën time
të kullos Grigjën
ujqit pa zbritur nga gërmadha të vetmisë
shtizën e flakët i thashë tek hidhja
në rrathë të panumërt rreth frymës sime
Por në ekranin planetar vetëm një pikë
Nuk është e bardhë
E u përbe në tokë e qiell
se shpend nate nuk është
kur ra në supe të njerëzve të shndërruar
në kaktusë gjigantë
rreth Ishullit *Albania*
ajo hije e mistershme
Kep Pikëllime

PASQYRA E THYER

Pasi çelësat e vetmisë i kishte hedhur në një hon
Robinson Kruso nga Oqeania kishte braktisur Ishullin
për shkak të *Shqipërisë* që e kishte zbuluar rastësisht
tek lexonte një pergamenë Dhe në mbyllje të mileniumit
të sertë sapo kishte shkelur aty ishte mahnitur me fluturimin e
lartë të shqipeve:

Po si jetonit

Ne bënim se vepronim
Ata bënë se na shpërblenin
Ashtu jetonim As në tokë as në qiell

A shihnit ëndrra

Të ëndërronim nuk guxonim
As të flisnim
Nuk kishim gjumë

Varur rrinim për një fije merimange

Herë na hidhnin tej Gropave të Zeza
Herë na mbyllnin
Këndej Ujit të Madh

Vetë ne ato i çelnim vetë ne ato i mbyllnim

Lesh arapi kjo Shqipëria

As punonin

As ëndërronin

E jetonin

Dhe zotëria veshur në xhins nga Oqeania që e njihnin
si Robinson Kruso nga lektyra e vetmisë njerëzore
ishte parë për herë të fundit në tavernën *Iliria* duke pirë
uiski me rebeluesin e quajtur F. Konica Nuk dihet pastaj ç'kishte
ndodhur Ishulli *Albania* vazhdon të mbetet i rrethuar nga
shqiptarët trima Më vonë nuk lajmëruan as agjenturat e fuqive
të mëdha për të çarat katastrofale mbi Majën e Tomorrit në
drejtim të së cilës notonte në ajrin e dendur *Varka* e Krusosë

NEGATIVI I FOTOGRAFISË

Xhami i derdhur
Nuk shihet më Grigja
as i zoti
Ndonjë re pluhur ndonjë klithmë e mbytur
                    ndonjë shpirt i mekur
mbulon Malin e zënë në shkundullimë
Terri i dheut i gjakut i dashurisë
                    hapet mbi bimë të verdha
Se ra në Bunë
në Vjosë Se ra në Dri
Majë e perëndive ilire
Bisht ëndrre copëza fjalësh shkronja të frikësuara
thonj të përgjakur
në qiellin e zbrazët
vijëzojnë fytyrën e një engjëlli
Shqipëri moj
mos qofsh e zeza
ime

Ulqin, qershor 1997

KULLA E BALSHAJVE

I rri afër zotit
se nuk u zihet besë
as njerëzve

Kur dielli godet në kokë
bie në gjunj para Ujit të Madh
Sytë i lan në shuplaka të engjujve

E një zog i qëmotshëm ngrin në ajër
përderisa të zgjohet Bindi
erërat vdektare t'i lidhë për rrënjë ulliri

Kush u ngjit aty
harroi diçka të marrë
dhe Zotin nuk e troi kurrë më

Ulqin, qershor 1997

DRITARJA E HAPUR

E pastaj

Asgjë nuk ka lëvizur
Aty Guri
që nuk na lë ta bëjmë Arbërinë

Pak më tutje
Uji i Madh
dhe Syri i Gastartë që vezullon

E në fund

E në fund të fundit
Varka e Noit
Por nuk e shohim Bregun

Ulqin, korrik 1996

PËRMBYTJA E RE

Kush mbytet në mua
nuk e ka parë më
Majën e Fushëkosovës

Ai që e këputi pemën
në degën time
bekoi: Zoti e shpëtoftë
këtë vend

Në gurin e mortshëm
vuri kokën
hapi shpirtin tim
si një libër të vjetër

Dhe kallëzojnë të gjallët
vite shekuj shkuan
dot nuk e mbyll

Përmbi Ujit të Madh
trupit im noton planet i ndezur
me një therrë në sy

MBRETI I VENDIT TË VOGËL

Asgjë nuk na tregon
ku nis e ku mbaron
ai farë vendi i vogël
Në mes këmbëve të femrës
apo majë thikës
Rri si mut farë e mutit
Një qytetërim i lashtë
shpërngulet në libra të grisur nga minjtë
    në fjalë të pathëna
    në kujtesë
Po guximi vizioni
Orë e ças ndërron imazhi
Me gishtin e vogël mbretëror
dëlir hundët
nga bloza e ëndrrave
E nuk na thua një fjalë
    në cilën anë zgjohemi
Si një copë muti
na hedh valë e verbër
në kanalizimin e padukshëm

KUAJT E COFTË

As sot
As sot zotëri

Aty janë

Po ku tjetër zotëri
Janë cullakuar
Përmorrtesohen

Do të thotë

Do të thotë zotëri
Mutësihane
Miu polli Macen

Me një sopat në krah
i kishte hyrë
Pyllit

Oh Zot
Në fushë
kullotnin kuajt e coftë

SHESHET E ZBRAZËTA TË EVROPËS

Boshllëku njerëzor
arriti pikën kritike

Për take të harruara të mikeshave të natës
gjahtarë të marrë
lidhin qen racash

Sheshe të zbrazëta që nuk u shihet fundi
kafshojnë më rëndë
se gjarpri

Një shqiptar bile
As për be një shqiptar
sa për ta gjuajtur në vend të kaprojve të Sharrit

Sheshet e mëdha të Evropës
dergjen
nga ndjenjat njerëzore

Nën kafka të përgjumura
të gjahtarëve të marrë

SHTËPITË PUBLIKE TË BALLKANIT

Më në fund ateruan marsianët
të pritur aq shumë
nga palaçot ilirë
Kavafisi barbarët
në mes frashëllinjve
zbrazin fuçitë njëqindvjeçare
Deponojnë në bingo fatin
dhe gjithçka që u mbet
pas shpirtit
Në shtëpitë publike të Ballkanit
s'i bie në fije as CIA
cila është kurva kryesore
femra apo mashkulli
Poliglotizmi i zotit tim
do të na shpëtojë ndoshta
nga hieroglifet e reja të shkrimkëndimit
Shkaba braktis Flamurin
Satrën ju lutem
ta pres në Cung

LLAVA

Gjysma grekë apo
vëllehë gjysma tjetër
Pak më shumë jevgj
sllavë kusuri
Një shqiptar nga Parruca
a e bën Kombin
Sakat edhe ai
Ajme për ne
Na zhbinë minjtë e shkurre

VDEKJA E NJERIUT APO E ULLIRIT

Rrapllimë e shiut e flatrave
Gjak Njeriu apo Ulliri
Në shuplakën time
Nga qiej të padukshëm nga dherat
Mijëvjeçarët dalin cungje pavdekësie
Përthajnë plagë buzë Ujit të Madh
E kamishat u ndërrojnë Nënata
Mbi kokë të gjeneral Boletinit
Qiellin fsheh një krah sorre
Simbol trishtimi
Ç'ma prishi harmoninë
Njeriun e varrosin apo Ullirin
Mortin ta vrafsha Vlorë
Rashë mbi një bunker dashurie shpirtrash

Shas, korrik, 1997

ISHULLI ALBANIA

Këtu e në fund të ëndrrës
ujë e ujë e ujë
Një tokë e djegur
Nga Zoti braktisur dhe Robi i vet
Bregun kërkon Hijen e shpendit
Në mes valëve të verbta
shpëlon gjymtyrët e mavijosura
humbet duket
Gëlltëtës të çartur përreth
Oh engjëlli im
qëllomë në mes vetullave
të më mbulojë hiri i Tokës së djegur
Këtu e në fund të ëndrrës

Ulqin, qershor 1997

ETYDË PËR SHQIPËRINË

Xhuxhe je moj
xhuxhe je ti
pa mua

Dhe kurrkushi jam moj
jam kurrkushi
pa ty

Ç'na pikuakan ëndrrat
flatrat
ç'na pikuakan gjak

Toka e fortë kyçur Qiella

A DO TA SHOH SHKODRËN

Për pak nuk hyra në histori

Kisha edhe një copë udhë
edhe pakëz frymë
të shoh Shkodrën

Sa nuk foli Guri
Se në fund të Pusit
dritë e verbët e Çelësit

Mbi kulme mbi shpirtëra mbi ëndrra
Uji i Madh
Pasqyrë e derdhur Drinia

Male fusha ngujuar
Sorrasorrani
ma k'in qitur qarkun

Dhe qielli oh qielli
Vrimë e Zezë
gëlltit gëlltit gëlltit

A do ta shoh Shkodrën

BETEJA E KOSOVËS

Hap syrin
dhe nuk mundem pa klithur
Hija e vdekjes
ma paska mbuluar Kullën

APO

Tokë me nda nuk kam
Hasmi në pïdh t'samës
Me vdekë duhet mësue
Qençe nuk jetohe më

REVOLTA E ROKERIT TË DHEUT TË SHQIPEVE

DJALOSHI NË KËMISHË
TË GOSTIVARIT

Arsimi i kishte 23 vjet

Kur e përjetoj Gostivarin
djalosh nuk ishte më

Ngusht i binte çdo gjë

Qerrja hermetike e policisë
prodhimi më i ri i mortit
Made in Macedonia

Vinte nga Shkupi i përthënë

Oh Vilajeti i Errët i Kujtesës së një populli

Shenjat ishin ogurzeza

Se gjithkund frymonte Gostivari

edhe në lëkurë edhe në fjalë
edhe në ulërimë
edhe në lëvizje të pakontrolluara
edhe në flakë bubullimash

Poshtëruese ishte
gjimnastika e akullt
nën ritmin e askushëve

Në tavernën “Arbri” në Tetovë
një poet i sojit të rebelëve
lidhte plagët e fjalëve qafëlejkësh

Nuk mund ia çartte imazhin Manjolës
Prapa kafkës së Malit të borërave
Nuk mund i shkruante
    Se mungonte shpirti zjarri

E në pano hataje të territ
Lulëzim Haziri
rokeri i fundit i Iliridës
me dhëmbë ujku qep embleme
veshin e kafshuar të Evropës
    Trëndafil i Zi

Bixhozxhinjtë e fateve makabre
do bëjnë gjumë të këndshëm në ishuj vetmie
apo ruletët do shkrepin katakombeve ballkanase

Kodrave të zhveshura shfaqen Vajtojat e Rekës
mbi hone ato perëndi të rralla
Britmat t'u dëgjojë
a ka kush

23 vjet ka Arsimi

Ditën kur veshi Këmishën e Gostivarit
të luluar në vegjën *Made in Macedonia*
dathur e k'in parë Sharrin mbështjellë në vetëtima

Hija e mortit në Qerren hermetike
bridhte Iliridës

Ëndërr e ligë e kishte trandur një popull

Korrik 1997

SNAJPERËT

(M. N.)

Ai që ka vrrarë gjithkund në Bosnjë
dhe në Sarajevë
në mes nesh fshihet dhe na i mat trupat

Kini kujdes e gjurmon dhe Haga

Nga kulmet e kullave të zymta
syri vdektar shënon
Ai që qëlloi poetin Izet Sarajliq
tek mbillte lulekuqen në ballkon

Zgërdhirja shtazarake prej hijalli
shëmtuar fytyre e vrasësve të padukshëm
gjendet në ekrane të të gjitha policive sekrete të planetit

Si morra lëkure ariu herëdokur do i qërojë
hallakama e mikut nga Shumadia e frikshme
emrin e të cilit nuk ia them për shkak sigurie

Se kërcënohet liria dhe e popullit serb

1.10.1997, Prishtinë

PAZARI I VDEKUR

Shqiptarët
nuk kanë zbritur
mbyt boshllëku e nxin në Vlorë

Dhe çirruni sa të doni
për 'i kore bukë Drinie
për 'i kokërr kripë Ulciniumi

Nuk kanë zbritur shqiptarët

A nuk ju rrëqeth boshllëku
fishkëllimë e tij vajtuese
farë e zezë

Dathur Zotin e pashë
Mbika fara dhe në Guri
Bubullimë qiejsh ata

Paska vdekur pazari
e gjithkund shqiptarët
Çative të zgjuara ngrin vreri mesjetar

Prishtinë, 1.10.1997

ENGJËLLI I ZI I SARAJEVËS

Robert Elsit

Nuk na duhet bukë zotërinj
Nga barku i fryrë nuk frikësohet vdekja
Asgjë nuk duam që na rëndon në Litar

Nuk na duhen as rroba zotërinj
Vdekjen nuk mund e zbulojmë
Nuk duam gjëkafshë ku fshihet ajo

Nuk na duhen lutje as fjalë zotërinj
Varr të bëhemi me gazin tuaj
Zoti ynë u verbërua duke na kërkuar Malit

Pakëz Zjarr nëse keni se ngrimë
Në gjithçka tonën çeli hataja
Engjëlli i zi përgjak edhe dritën në sy

Feldafing, 29.7.1992

SHOFERËT E MORTTT

Ku nxitoni shoferë të vdekjes

Unë shoh kthesën që vështirë e kaloni
Shoh engjëllin e zi që nuk mund e mundni
Shoh çka nuk mund të vëreni nga timoni

Ku nxitoni shoferë të vdekjes

I ndieni çarjet si ju kapërdijnë vazhdimisht
Forca si ju mashtron para cakut
E ndieni lëvizjen si ju nxjerr jashtë veprimt

Ku nxitoni shoferë të vdekjes

Në ankth mbani botën
dhe kohën teheve vezulluese
që pushoi kaheër në orën time

1978

MORBIDITETI

Secili xhelat i çfarëdo formati
është i vogël
se nuk ka
shpirt

Ruana zot nga vidat e shoqërisë së egër
Fuqi e djallit
në lëvizje
vë ato

Një shkyçje e rastit nga Sistemi Qendror
vetëm një shkyçje e vogël
gëzhojë mbetesh
kreaturë morbide

MJERIMI NJERËZOR

Edhe Qeni
nuk kafshon
nganjëherë
e nuk është njeri

Po Njeriu
nuk le gjë
pa gëlltatur
e nuk është qen

APATRITËT

Njerëzit pa atdhe
i vret gjithkush
se nuk u duhen kujt

Njerëzit pa atdhe
’i copë tokë qiell duan
hiç më shumë
Të bëjnë edhe *dekën* aty

Zoti kur i harron udhëve
t’i mbulojnë e korbat
t’u trembin muranat

PERËNDIMI I KËNGËS

Ka hipur Gjeli
majë plehut
se nuk e zë oborri

Fort e hijshme
na i del kënga

'i problem ka thonë
ta zgjasë qafën
apo t'ia thotë edhe më

Po dot të gdhijë
Se nuk hapet qiella

Në breg të Drinit
do e zdash
edhe lëkurën

Sa të kaloj Ujin e Madh
e t'u lëshoj zë
të vdekurve të mi

NGJITJA NË MAJË

Duhet të të vrasim
ose na liro nga ankthi
Nuk na lë të ngjitemi në Majë

Mes meje e Grykës së Akullit
gumëzhinë hapësira
nga turma e pidentifikuar

Nën dritë të një pishe
ngjyros thonjtë një rrospi
Seç kafshon pas qarkut

Duhet të të vrasim
ose na liro nga hija jote
Udhën na ke zënë e Zotin s'e shohim

Ç'gamë u zgjon të humburit e mi

VAJI PËR TË ZONË

Anton Çettës

Mungon kodi
Muri mungon në mes teje e Ujku të Çalë

Për asgjë e kurrkushët
Atdheu monedhë e shpuar n'ajër

Mungon liria jote
ati i Gjergjelezzalisë komitet kryeshtruar
nga baladat epet

Vdekja ngatërron nëpër fjalë
Në Pazar gjithë ç'patëm

Kush ngritet i pari majë gishtërinjve
i bën të nëndhjetenëntat

Në mes gurëve
Atdheu gjithnjë më i vogël

Në dyzen a e qitën po pika e Kullës

Nga mugëtirat e dheut e fjalëve
ia mbledhim puplat zogut magjik

Seç vajton për të zonë i madhi zot

Ulpianë, shtator, 1997

REVOLTA E ROKERIT TË DHEUT TË SHQIPEVE

Nuk u paguaka as të vdiset
Pazarin e Grave
cipërdoncullak e paska zhveshur Zhak Preveri
    me stafin e tij
    Po ku Barbara

Disa paga
një litar për varje majë rrokaqiellit
E guximi nga Ura e Shenjtë
mesazh i Mulliqit në “Udhëtimin drejt të panjohurës”
Tek shikoj Tiranën si zgjohet
    Nga Gropat e Zeza

Në mes zotërave të rinj
shfaqet drita hyjnore
Përrallë a është kjo për fëmijë zoti Pound
Se shihet preket e përjetohet
nën zërin pushtues të Manjola Nallbanit
Buzëqeshjen time të ftohtë i falë botës
Kush (mund) luan koqe me një popull shtet
Nuk e vlejka të vdiset
Duhet paguar edhe Qerren e Zezë Mbretërore
dy-tri metra qefin
një pëllëmbë tokë

taksa shtetërore për gurin te koka e pafjetur
e hijen e qiparisit
Dënimin pse e si ke vdekur
aksidentalisht apo në shtrat të ndonjë konteshe
dëshminë nga policia në çfarë gjendjeje ke qenë
dhe pse prish Projektin e infrastrukturës të Atdheut
pastaj miqtë për heshtje e guxim intelektual
ndonjë agjent a lavire nga planeti i kuq
që ndez llambat në fund të mëhallës qorr
e vadit një lule me ibrik antikiteti
Po unë nuk jam Faik Konicë
të siguroj patriotizmin tim ballkanik
në një frigorifer amerikan
Kushtuaka shtrenjtë çdo gjë
edhe vdekja me dashje
Më mirë t'i dal para Rrotës
të shkëputur atje nga Grigja Botërore
derisa Bariu bënte një sy gjumë
në pendla shqipesh
në firaje ohrie
Le të dalë ku të dalë
Gjësend nuk paguaj bile
për shpirtin e shndërruar

në shi
në një sy vashe
E ajo nuk shpie në Thertore
A vlen të vdiset

LUFTA NË MËNYRËN HABITORE

Ka ndodhur njëfarë lufte 'i herë
si është më zi
Pikë e pesë engjui e perëndi
Kush në Alaskë
Kush në Australi
Fara ime Sorrë dhe në Afrikë
Fjalë të reja të moçme fjalë
që kurrë s'do të dëgjohen
as hapen
në Dheun e Arbërit
'i herë ka ndodhur njëfarë lufte
Unë ende nuk besoj
në djallëzi të Njeriut
Kur Uji i Madh t'i bartë
trupa e cungje
dhe kur të rrjedhë i bilurt
do të bindem ndoshta
se lufta paska ndodhur vërtet
në mënyrën më të poshtër

MAL I MISTERSHËM

GRIGJA

Më ra në qafë Ujku
A lidhet qeni natën

Pse e lidh
kur ulërin Mali

Më ra në qafë Ujku
Në ëndërr më shfaqet Grigja

Pa kënduar Gjeli
nuk çel drita

TATËPJETË GOLGOTËS

Njerëz të gabuar
më dënuan

Tatëpjetë Golgotës
Ja pse luhatem në Litar

FAMË E QYQES

Racë e truar
kuajt taknafes

Në cak s'arrijnë kurrë
I tmerron fundi

Famë e tyre
flamur i zi

TROKU MORTAR

As Shkodër as Gjakovë

Bisht i Sorrës
fsheh
udhë e kafka

Se shkuma na mbuloi
deri në majë
britme

Po Shkodra

MAJA E HUMBUR

Fundi im nuk qenka Maja e saj

Ma fal o Zot
edhe një jetë
Plagë mora ku rashë

Kohë më duhet vite
të shtjerr
një lëkurë dhelpre

M'i fal o Zot
edhe një palë sy
Në Majë të saj Udha Qiellore

HUMBJA NË OBORR

Pak fytyra
Tepër pak
Dhe buzëqeshje
Mos harruam more
Se më parë kalohet Uji i Madh
E pastaj e pastaj
I hyhet Pyllit
Tepër pak
Buzëqeshje
Dhe fytyra

NË FILLIM TË LOJËS

Nuk lindet përkrye nate
pa e mbushur Grykën
drithmë frymë
Zjarr të ishte
do e përjetoja edhe fundin
Por na lexuan si Biblën
tek zhvisheshim
nën dritë të hënës
e fshiheshim në pikla uji

MAL I MISTERSHËM

Mali është afër
Por unë kurrkund
Humba pas Sëpatës
T'u tregoja bile
shtegun si dilet
nga ky ferr dantesk
Më afër Mali se këmisha
Shpërtheu edhe nën lëkurë
të dashurës sime

PIKA E BARDHË

Nëse vritem
më i madh jam
se vrasësi

Ku ke parë or i uruar
litarin nga qafa
ta heqë i ligu

VDEKJA

Ishe një copë akull
Të vëja nën kokë
kur më digjej balli
Por me vite e vite
Ma vodhe Zjarrin
Më preve në besë
Mërdhi tani
nën flakën tënde të kaltër
mbyllur në një klithmë njerëzore

HAPJA E NJË POEZIE NË KOHË TRISHTIMI

RINJOHJA

Mbasi u armiqësuan dete e njerëz
Brigjet
Ekzistuakan më

Pres
të bien në dashuri
prapë ata

Të kaloj pastaj
Ujin e Madh
me një lule në buzë

Do të më njohë Ajo
Rrëzë një rrapi
plagën e nëntë ma hapi

BALADË PËR DASHNORIN E MADH

Nuk trupohet Gryka e Otrantos
se i ranë patkonjtë
Kalit të Konstandinit
As kërcëhet më
nga Ura e Shenjtë
Në mes të të gjallëve
nuk arrijnë fjalët
Uji i Madh mundi Malin
dhe karafilin në buzë
ma shkrumoi hija e mallit

NUK KA GJË PA DIÇ TË SAJ

Mbështjellë në gjethë ullinjsh
në mes zotërave zbrita

Na bëre të besojmë në fuqinë hyjnore

Një kafshë e paidentifikuar
pa ndërprerë bren me dhëmbë parahistorikë

Dhe derisa Ti predikon mbi dashurinë
lakuriqohet Drini i Bardhë
në Majë Pashtrikut

Heq shpirt për një mall

Një ulkojë demonstrativisht
braktis mitet ilire e librat
çel në shuplakë të një bariu

Këpute nëse guxon
Me çka ke të gurëzon

Tek ngjitet Tomorrit të purpurt
stërpik Grigjën e hutuar

Se nuk ka gjë pa diç të saj

Në Mbretërinë e Shpirtërave
Ndize Llampën po deshe

Deri në fund nuk na tregoi as ëndrrën

SHPIRTI I HUMBUR

Vetëm një herë
më zuri gjumi
në mes gjinjve të saj
qiellin s'e pashë më

Vetëm një herë
trupit të saj u mbështolla
si fluskë bore më shkriu
aty në mbarim të lojës

Vetëm një herë
më puthi në ballë
Më shitoi Zanë e Malit të Prerë
mua trimin e Arbërisë me nam

Në shuplakë të saj
Tani pluhur zgjohem
Frymë e t'vdekurve më shpërndan
Kërkoj shpirtin e humbur

HAPJA E NJË POEZIE NË KOHË TRISHTIMI

F.

Na përzunë nga qyteti
Taverna hotele porta na mbyllen
Na ndoqën forca të blinduara policia sekrete
Tjetërku kërkoheni fatin thanë
U përbiruar nëpër sytë ëndërrues të Naim Frashërit
Malit të borërave i ramë poshtelart
Me shpirtin tënd unë në shuplakë
Ti me fyellin magjik në buzë të luluara
Askund kasollë e perëndive të Sharrit
Pas shumë vitesh
nuk di cila kohë a perandori ishte
Na gjetën në një poezi inxhi
Dhe na thyen heshta dritare kulme
Njëri-tjetrin tani shikojmë atje në sfond
të zënë nga objektivi vezullues i Marubit
Dhe dëgjojmë shiun
Si na zgjon nga harrimi trishtues

ËNDËRRIMTARËT

Shikohemi
Ledhatohemi
Pastaj kafshohemi buzëve
Dikur lakuriqohemi deri në asht
e digjemi shkrumb nën hënë
Ndanë udhe mbledh hirin tonë
një udhëtar
Dy engjëj qiellorë
në një shishe e mbyllin
dhe hedhin në Ujin e Madh
nga Kepi i Rodonit
Ne turpërohemi
nga gjymtyrët tona të derdhura
Vishemi monotonshëm
Te këmbët tona
Waterloja tymon ende
Dhe krejt kjo ka ndodhur ose ndodh
përmes shikimit të dyshimtë
në mes një perrie
e kaçaku të dalë nga zgura
me një gjarpër ndër dhëmbë

HANA

Fushave maleve tërë vaj
Oj oi oi
Qëlluar e ka aty
ku fikur më ka mua Oj oi oi
Një nga një zdeshte teshat
valës Drinit
ia hidhte
Oj oi oi
Dal para na i kish 'i cub me fletë
Aty ku pran dhembja
sosur e kish
Lumja û
Mblidhte flokët gardhiçeve
obobooo

ODË HYJNIE

Vashat nuk m'i lexojnë më poezitë
nuk cullakohet kush në to
As micsokolat t'i hapin nën dritë vetëtimash
pak krismë dëgjohen bregut të Drinit
Nëpër gishta të mi të harruar mbi dhe
brek të luluara thajnë flokë të gjata
trupa të djerësitur buzë të kafshuara
lëkura dhelprash ujqish gjarpërinjsh
gjerdana prej ari të mjeshtërve shkodranë
ngjesh e vesh me margaritarë arabie
Tërë sysh çartur rokerët e pagjumë
pyllit të fjalëve të mia zbresin
në një bunker skaj planetit të ndezur
e pinë për shpirtin tim

ATY KU NUK ËSHTË MË

ZOT A MË SHEH KUND

Gjysmën e Zvicrës e fshiva
Kur të fshij dhe gjysmën tjetër
do kthehem në Kosovë
Qysh e si as vetë nuk e di
Oh zot
A më sheh kund

Cyrib, dhjetor, 1997

DINOSAURI MODERN

Ngris perden
Dhe shiko shiko Çudia e zotit
Evropa bukuri prej gjarpri
Në shtrat puplash ëndrrash
majë pas majë zgataraget e ec e ec e ec
Diku në Kosovë në midis oborrit
rreth një huri të gardhit të derdhur
për bisht e lidh këtë dinozaur modern
e humb labirinteve të madhështisë

Cyrih, 15 dhjetor, 1997

BOSTADEL

Bostadelin nuk do ta harroj dot
Vetëm aty nuk më lejuan
të kem mbrëmje letrare
edhe pse gjuhë e parë *shqipja*
Grilave të dritareve të mjegulluara
kacavareshin fjalë të përziera
me pikla shiu
Nuk desha t'i ngujoj në një poezi burgu
Të mbyllura ishin edhe ashtu
Ndjeja dhembje për gjuhën time
Se qart lexoheshin sytë e shkruar të ëndrrës

Zug, 17 dhjetor, 1997

VAJI I NJË SHQIPTAREJE QË
E SHËNOVA DIKU NË EVROPË

Në Taphane atje kush rren
se Evropa nuk kujdeset për ne robërit
Aq gjentile është
sa nuk eksperimenton gjë pa ne
Në Spitalin e Madh Psikiatrik rekomandojnë
vazhdimisht

Çdo mbrëmje nga *Tolvan*
Të duket më e bukur
Jeta prej robi
e hiçit

Notwil, 17 dhjetor, 1997

ATY KU NUK ËSHTE MË

Të gjithëve na mungon
ngapak Kosova
Unë e shoh aty
ku nuk është më
Fundi me hajr qoftë
Gjendemi në një hapësirë nevrrike
ku humbim ose fitojmë të gjithë

Basel, dhjetor, 1997

ZOTI I LAKURIQUAR

Edi Ramës

As në Pyll
nuk është më vetëm Njeriu
Shtohen cungjet gjithfarë formash

Nuk di a ka nevojë më
për përsosjen e tyre
nga dorë e Mjeshtrit

Pylli rrallohet
se Njeriu kërkon të jetë zot i lakuriquar
ose t'i ngjajë pakëz atij

Të shoh Evën
kur bie në Krua *tetë sylynjarësh*
për të pirë ujë

Këln, 1994

GRI

Kur të vdes
Varrosmëni ku të doni
Stom një burimi
apo nën sjetull të një Mali
Vetëm ku flitet *Shqipja*
Me perëndi të flas
edhe përsëvdekuri
tërë kohën e vdekur

ARTI I VDEKJES

As jahudia nuk e gjet tërfilin
me katër fletë por në ëndërr
e kish parë një gjakovar

Ja sa nuk ka kthyer nga Shkretëtira

Vite e vite e vite
e nuk pran Makinë e Qenit
Vetëm vdekja qenka e përkryer

PIKË E ZEZË NË BLU

Onufri, Tiranë, 2005

BIBLIKE

Mjerimi të lë
Pa u larë
Majës derdhet kanalizimi

Nuk vidhet atDheu
As vritet
Luftëtari i tij

Në tokën tënde
të çosh jetë refugjati
mallkim gjaku

Engjëlli im
vëma dorën mbi ballë
të ndiej veten

A jetoj

Bllacë-Mumib, 1999

IMAZH I AKULLT

NJË I VDEKUR I ZAKONSHËM

Një i vdekur i zakonshëm
në këmbë mban një shtet
Vrapon shkallëve thyen dritare
Mbledh dhe pikën e fundit të ujit
Mbi tryezë bie galuc
nën dritën e llambës
Një i vdekur i zakonshëm
Dhunues e vrasës bezdisës
I ndjekur e i vrarë vazhdimisht
Shpallet publikisht prishës rendi
Në ballkonin e hapur kah qielli
Një vashë e lakuriquar
Ngacmon moralin qytetar
Delja livadhut shëtit Njeriun
I lumtur se jeton thotë
i Gjithëpushtetshmi
Një i vdekur i zakonshëm

2000

GJYSMËFOTOGRAFIA

E. Sabatos

Mbi arkë të vjetër molla në pjatë
Thika nga antikiteti pranë
Shandani epirotas në fund dhome

Zotëria nga Buenos-Airesi
Pasqyrat e dritave kishte thyer
Veten nuk e shihte tamam

Se ka Shqipëri edhe tej Drinit
Nuk deshën ta pikëllojnë
Tiranasi

As librat e pagjumësisë s'i shfletoi
Nuk ishte zgjuar ende nga ëndrra
Në fjalë diku i kurthuar

Mund ta rrokulliste çelësin
Vijën e kuqe ta kapërcente
Në Dardani të lexonte dhe gjysmën tjetër të fotografisë

Luli i Lalës
Shoqin nuk e ka
Në kohë bubullimash

1995

LEKURË PËR NJË DAULLE

Hap shuplakën mbi hapësirën e zymtë
Kaq mbet lavdia
E sheh ky gisht ka mbuluar
Krojet e Ali Pashë Gucisë, ai Dolin
Fundi i gishtit tregues
    Limin Vrujen Nokshiqin
Pak në të djathtë nuk di a i sheh
    Rrjedh Bistrica
    pastaj ai lumthi i miteve
    brenda dite shfaqet e humbet
    nga një varr i paemër
Ndërsa në pjesën e sipërme të shuplakës
    majat kullat grykat
    që po i kërkon nëpër fjalë e libra
    tutje vija e zezë që na ndan
    nga fluturimi i lirë i shkabës
Dhe bari i egër mbi çdo gjë të gjallë
Vlen lëkura për një daulle?

Guci, 1992

HIJA E KODIT TË MALEVE

Kumbarinë do e mbajmë
Të qetë a na lë gjaku
Po gjaku derdhur përdua
Të vdekurit k'in zënë pastaj
Njëri-tjetrin ta kërkojnë
Hije të mos u bëjë kobi

Mirditë, 2004

NËNA ZBRET NË ZEMËR TË DHEUT

Nëna kaloi Erenikun dyll e verdhë
mes të urtëve u shpërngul
Për çati ka një re

Me vete mori dhe të vërtetën
për mua kur pashë për herë të parë
ylberin mbi Çabrat

Edhe fjalën e fundit kur ma tha
gabim i identitetit si hije më ndjek
e unë zihem me ligj

Nga betimi i nënës nuk çohet dorë
Mbi çdo pushtet ajo
Madhësisë së saj i përulem

Me një qiri në dorë e kërkoj
por mbretërinë e saj
Në breg të Erenikut e fsheh 'i selvi

Munib, 1998

ORË E TYNZOT

M. Zeqos

Nikollë Marku
Mbrojtës i fundit
i Autoqefalisë së Elbasanit

e tha edhe këtë

Ai që vdes për atDhe
vetë Zoti
e kërkon

Po ku do më gjejë mua
në cilin varr
a planet
tejt shtatë qiejve

Nikollë Marku
i Atit i Dheut i atDheut
Orë e tynzot

Qoftë lavduar

Elbasan, 15 mars 1999

ZGJIMI

gjumë gjumë gjumë
nuk ka më
gjumë

vërshon një lumë

gjumë gjumë
gjumë
gjuuu më

edhe një sy

me britma e thika
na zgjojnë

çarçafë të bardhë
na hedhin
perënditë e Sharrit

imazh i akullt

nuk ka më gjumë
gjuu më
nuk ka mëëë

as ëndrra

Tetovë, 1999

KARASINANPASHA

E zëri tej mureve të gjalla

Kosova deri kur të merret me Serbinë

Serbia do lirohet nga Kosova

Do ndërhyjnë forcat e NATO-s

Serbia krahinë e Vilajetit të Errët Pashallëk

Votohet për karasinanpashën

Të bëhet më parë synet

1994

EKLIPSI

As kjo ditë pa kordel
Dhe kjo natë
Pa hënë E Kosova

Nuk na zë hapësira
Ç'duhet kjo bimë ulërihet
Vetveten kur e zhbijnë

As ky mot pa zjarre
Tatëpjetës guri djersin
I ngatërrohet shqipes fluturimi

Në të zeza shfaqet dielli
Herr e err gjaku
Po Kosova

Shumohemi ne apo vdekja

DRENICA

Gjumë në sy nuk futëm tërë natën
Ajo duke kërkuar vend për të më shtruar
Unë duke ia mbuluar plagët

Kullat 'in shndërruar në varre
Në hone përrallash të fundshekullit

Fëmijë të vdekur linden
Nënat flasin me shpirtra me engjëj
Flasin me perëndi

Vit për vit bëjnë nga një luftë burrat
Tej horizontit ndjekin Ujkun e Çalë

Unë kam problem me kujtesën me pagjumësinë
Nuk mund ta gjej shtëpinë e mikut
E kaq shpesh kam dalë në Drenicë

Asgjë nuk është në vendin e vet
Edhe varret kanë lëvizur

Thonë se atë e kanë marrë me vete
Azemët Ademët kapedanët
Fshehur e kanë dikur nga thika e hasmit
derisa të rriten fëmijët

Unë bredh fjalëve baladave ëndrrave
Nuk lënë korbata ta shoh qiellin
Në vetëtima e ngujuar rri Ajo

Drenicë, 1998

LITARI I ANKTHIT

E lirë Kosova dhe e pavarur
Me një litar rreth qafe
Kërkon degën më të lartë

Si dele nuk i dilet në pazar
Nëpër fjalë seç dridhet
Midis dy qytetërimeve e zënë

Nuk e mban litari as e lëshon
Në konferenca ndërkombëtare
Kallëzohet si përrallë

E s'e lëshon as e mban një litar

Ulpianë, 9.10.2000

SHQIPËRITË

Dr. Pandeli Çinës

Na tmerruan shqipëritë
Edhe tej e tej e tej
Varre e nishana pikëllues

Në ëndrra pikëlojnë sy
Një asnjëherë o perëndi
Të ketë 'i kërthizë guri

Të dridhen tokeqiell
Kur të dëgjohet në log
At e bir e i shenjtë të betohen
nadjembrëmje

Na bënë pikë e pesë shqipëritë
Nuk dimë ku e bëjmë vdekjen
Vaji na është këngë

Frymë bëhemi e nga 'i grusht dhé
Duke i kërkuar të uruarat
Nëpër harta tragjike

Tiranë, nëntor 2001

HIRI I SHKËLQIMIT

Kep i lartë e i ndritshëm
Humbet nën hijen e perëndive
Qiellit tënd një shpend
    krahët nuk i rreh
Poshtelartë syzgurdulluar
i bie madhështisë së derdhur
të gjej dot Itakën dhe ndiej
nën këmbë si ma ha dheun
    Miu i Shkurrës
Tek më mbulon fundekrye
    Hiri i shkëlqimit

LIBRI I PAKRYER

E kishte shikuar orën
gjumë të thellë
bënte një popull

Prapë e kishte shikuar
dhe hedhur e kishte
nuk kishte më kohë

Libri ishte mbyllur
po kujtesa
a harron?

Munib, 2000

MARATONI NGA ILIRIA

23 SHKURTI

Tërë ditën
Ditën e 23 shkurtit
Rrobat më të shkurtra ndoshta
Për ditëlindjen e pesëmbëdhjetë
Bankënotën e fundit Petritit
Në Murin e Kujtesës edhe një gërvishtje
Konferenca e Rambujesë i takon të kaluarës apo
Flini të rënët e mi
Ka me u zgjue zëri i Dheut
Jashtë rrethit të vdekjes
Petriti fillon të 16-tat nesër
Unë vazhdoj të grindem me zotëra
Ç'ditë e shkurtër
Më e shkurtër se shkurtkeqja

Ulqianë, 23 shkurt 1999

LIQENI NË MAJË

Udhës i paska rënë syri një trimi
As e dashura nuk mund t'ia gjejë
Tek paska pi ujë e la plagët
Qenka shikuar një kaproll në të
Bukuri e tij mahnitur e paska
T'i bëjë dritë varur e paska në bri
Lëviz tokeqiell e shikoni majës së lartë
Dridhet nga të prekurit ushtinë
Ka frikë ta shpalosë edhe më
Hijes së të zotit i ruhet zjarrit
Përplaset brenda vetes dhera spërkat
Vërdallet i ngujuar pyllit kalli vetëm
Liria një pëlqik e derdhen brigje
Në bri të kaprollit vezullima shastis
Nuk pushon e dashura së lotuari
Trimit kush mund t'ia gjejë syrin
Kanoset vërshima e kaprolli s'qëllohet

Shtarnberg, 15.1.2000

NË XHAMIN E ERRËT IMAZH I SË NESËRMES

Fitore Podrimjes

e bukura veshur kish rrobat për mejdan
këmishë qëndisur nga gjuhët e flakës
rreth qafe m’i kishte hedhur duart plot dhë e rrënjë
seç pëshpëriste lutje të moçme majë klithmave
Mali i Borërave hijonte mbi shpirtra
nën një dru mijëvjeçar thithja gishtërinjtë
tek kapërcente bjeshkë zjarre ujëra
    kapsoll syri im i tretë
gjallë a dekë të takoheshim i lutesha të madhit
nuk mund të ekzistoj pa të as pa mua ajo
mes trupave lëshonte shtat e nesërmja
nën një çati të Iliridës zog i qiejve
    më kishte zgjuar
kur trupin e saj ia kishte mbështjellë tymi
rrobat e mejdanit a i rrinë mirë
me sa lule qëndisur këmisha nga gjuhët e flakës
të thara buzët e tej Malit të Borërave
frymon Kosova e frikshme dhe e bukur
vezullimë e verbër kish shkrepur e në xhamin
e errët imazh i së nesërmes vijëzohej
na duhen lotët edhe për gëzim grua e dashur

Tetovë, 30.3.1999

NUK ZGJOHET DRANJA E MARTINIT

Nën ritmin e organove
rishfaqet e perënduara
Dridhje fjalësh lutjesh gjuhësh
Kapje detajesh figurash lëvizjesh
laramani kostumesh
Elegancën e Dranjës së Martin Camajt
nuk e ka kush
Pikërisht në orën 12 kalorësi e vdekur
Pushton Marienplaztin
Për pak kohë heshtja ngulfat
Prajnë aparatet dhe gjuhët
Të gjallët kurdisin orët
kur të kthehen në kohën e tyre
Mbi kulla gri dhe ndonjë pëllumb
Një ëndërr të keqe unë shkund
Zë trenin Munihi-Feldafing
Dhe vazhdoj të lexoj “Dranjen”
Në kopshtin Zoologjik truku elektronik
thonë se ndikon në kujtesë
Nën ritmin e organove
nuk zgjohet Dranja e Martin Camajt

as s'e pa kush në Marienplatzin
se tërbohet se ka turp prej të Zot
të rënë nga Temali

Munih, nëntor 1999

BALADË

Skënder Zariqit

SZ kishte parë në ëndërr vendin
ku nuk vdiset
vemi e dashur

Ajo vetëm kishte pëshpëritur
do e mundim edhe vdekjen

Dhe kishin udhëtuar e udhëtuar e udhëtuar
e kishin arritur në atëfarë vendi
ku nuk vdiset

Kishin dëgjuar pastaj kallëzime më fantastike
për qiell e tokë e ujë

Një mesditë SZ e kishin përcjellë
në udhëtimin e tij të fundit
As në ëndërr nuk ia kisha parë vdekjen

Në hënë ishte shndërruar vasha
te guri i të dashurit

Ulpianë, 2001

FËMIJËT E VDEKJES

U vranë e u shanë pse u vranë
ditën për hënë
Stepës qark fëmijët e vdekjes
Nën vezullimë tehu 'i mal bin
nga 'i rrënjë parahistorike
Gjarpërinjtë ndërrojnë lëkurë
Qark stepës terrinë e Ujit të Madh
Zhduken duken fëmijët e vdekjes

Çabër, mars 2004

FUSHA E ZEZË

Ku të lëshoj rrënjë
e të bëj pakëz hije
se varre e varre e varre
mbi to zgjohemi e dashur
shkundi dritën e verbër
të lexojmë fundin e ëndrrës
nën një qiparis

2005

TEK PIKASJA NGJYRËN TIME

Shtriva mbretërinë tej shikimit
Dhe në Kepin e Vetmisë
Ngjyrën time tek pikasja
Desh më shkuli Uji i Madh
Të mos e kafshoja në vesh Zotin

1999

MARATONI NGA ILIRIA

Është një engjell që na mbron
Se kujt Maratoni nga Iliria
Do ia kumtojë lajmin
    se në Ulpianë
    u gjet tërfili me katër fletë

1999

MES UJIT TË MADH DHE ËNDRRËS

ULCINIUMI

Syth mes Ujit të Madh dhe Ëndrrës
Nuk ke ç't'i marrësh as t'i lësh
Ullishtës ilire ikën ora e një populli
Nën këmbë lëviz e vdekura
Në dorë të Zotit
Në Barbanë bie Shqipja
          sytë i lan nga bloza e kohërave
Dhe me njërin krah mbulon
          trupin e përgjakur të Gjergjelezhalisë
Buçimës ia ka frikën dhe shkëmbi

Ulqin, qershor 2005

PUSHTIMI I FUNDIT I LABEATËVE

pushtimi i fundit i labeatëve
ndodhi në gusht të vitit 2005
kur kopicën ia vunë Rumisë
një fëmijë tek zbriste nga lartësitë
ilire kishte shënuar në faqe guri
për atdhe nuk vdiset më por për kurva
në gjunj kishte rënë te një rrap
më dysh i çarë nga rrufeja
dhe kishte pirë qumësht ujkonje

Ulqin, gusht 2005

VORBULLA

R. Ushakut

Vringëlloi Shpata e Gjergjit
likpërmjet Uji i Madh
dhe më rrëmbeu vorbulla

Larg Bregu e fundin
preku lemba e derdhur
Qyqekall isha me vetveten

Nuk kisha hutë as bori
lëvizjen mortore t'ia ndërroj
kepave t'i zgjoj hyritë

Me vite zogu sykuq përcjell
haklitjet e mia por
fluturimi pikë kritike

Uliks djerrakohës mbeta
tek kërktoj Itakën time
brenda 'i lëkure të trishtë tigr

Sapo humbas ndjenjat e të qenmit
Uji i vdekjes më stërpik
Hënë e zezë maskë e të Premtes

Ulqianë, 2005

THIKA

Në pikë të zezë
u shndërrua thika
midis dite

Skajet ç'm'i mori Evropa
lakmi t'i ketë
dhe kasapi me nam

Vetëtimë e tehut
verboi perënditë
e malit tim të shenjtë

Qiej e qiej
Seç shplohen
Nga plagë e hone

Rrëzë një rrapi
shoh si çel trëndafili
nga trupi im i gozhduar

Nuk i merret erë
as këputet
Të gllabëron pikë e zezë

Ulpianë, 2005

VARREZAT E KALTRA

Majë dheut
me diell matnin kohën
trembnin xhindet me një lule

Kur ia shihnin vdekjes shpinën
ia luanin edhe fatit

Nga mërzia e Dheut e Shkëmbit
nga terri i ujërave dilnin se
pak tokë për bimë për frymë

Nën krah të pulëbardhave
i merrnin ngryk perënditë
Varrezat e kaltra trishtim shqiptar

Symbylltas shkilin
fundin e ëndrrës
Te Grykë e Otrantos

Ngryset apo gdhin

Ulpianë, 9 janar 2004

IMAZH PIKËLLUES

Bashkim Kuçukut

Kur nëna i vdes çamit
erërat prajnë dallgët
prajnë telefonat kujet

troku diku në balada

Perënditë majave të Sulit
Veshur në të bardha
flasin përmes lëvizjeve

Çamit kur i vdes nëna
Harrimi ku fillon e ku Çamëria

Nga thellësitë zgjohet deti
me një shall blu
ngjitet zbathur te perënditë

Një degë ulliri
sa çil e mbyll sytë
fsheh imazhin pikëllues

Bukuri që të bën të qash

Shkurt, 2005

MURI I PADUKSHËM

Ngritet muri i padukshëm
Ma kthen kokën si top llastiku
E kokëfortësia ime ta mund

Zhvesh fjalët para flakëve
Gishtërinjve më kacavaren
Nga 'i valë ua var qafëgjatave

E pak kaltri të Lumit tim

Në hone të 'i labirinti njerëzor
'i çelës i artë humbet
E luhatem në perin e merimangës
unë banori i fundit i atlantidës

Në të djathtë në të majtë
shoh vetëm njërën faqe të diellit
hija e murit fsheh tjetrën

E kokëfortësia ime ta derdh

Ulpianë, 2005

DO VIJË KOHA IME PO S'DO JEM UNË

Çdo ditë çdo mot pikon një çati

Hëna kur rrokulliset shpatijeve
në horizontin gri duket 'i njeri
dush bën nën qiellin e hapët

Kaçurrelat plot pluhur i kreh
para një pasqyre të harruar
të shtojzovalleve të Drinisë

Palon Planetin Ka-ka dhe e hedh
në një kontejner të shekullit XX
Do vijë koha ime po s'do jem unë

Një çati pikon çdo mot çdo ditë

Ulpianë, 2005

LEHJE ATJE POSHTË

U ka dalë zëri
Heronj apo brejtës
Zëri u ka dalë zoti im

Kur nata bie mbi Kullë
Vë veshin në frengji
Dhe përgjoj terrin

Nuk është shenjë e mirë
Të lehurit atje poshtë
Zëri u ka dalë zoti im

Ulqin, gusht 2004

MËRZIA E DHEUT

Shqipet fluturojnë nganjëherë
dhe ulët

Nuk ka kush ua hap qiejt
Mbi krahë u rëndon mërzia e dheut

Ulqin, qershor 2004

PIKË E ZEZË NË BLU

PALAÇOJA

Fik flakën gëlltitës i zjarreve
Në amfiteatrin kombëtar
Edhe një vrap në litarin e vdekjes

Tamtamët menë po ç'ka tej
Kohë e panjohur a valë e vdekshme
Tund planetin njerëzor

Boshllëku pushton dhe Majën
Të trishta shkallët në ajër
Dhe karriget e shkapërderdhura

Publiku? Ajo qeshje e ngrirë
Drithmë gjymtyrësh drejtpeshimi
Çdo gjë në zgripç dhe fjalët

Grimcohesh përtyresh villesh
S'e ndien veten as i kap hieroglifet
e të nemurve atje tek rrënja

Mes magjisë e mashtrimit
Muri i Vdekjes

Udhën qumështore tehu fsheh
Rrjedh 'i plagë e s'e le njolla të mbyllet
Palaço i shkalluar nuhatës i erërave

Ulpianë, 2004

KOHË E TË QESHURIT

Qeshemi se na qeshet
Dhe mësohemi të qeshemi
kur s'na qesh mbreti

Të qeshet është koha
Dhe pse të mos qeshemi
Dhiehemi e hamë sa do zoti

Murmurimë kur dëgjohen tej
Nëpër fjalë lëviz muri
Ditenatë bien kambanat

Nga hija e dudit të egër
Nuk shihet pajtoni i zi
Sokaqeve tekërliset në gjumë

Qeshemi se jemi çfarë jemi
Nuk na shpëton as miza
Mbreti shakaxhi doli por

Ç'do bënim pa të o perëndi
Një dhëmb ujku ju lutem
Mësysh të mos i bjerë kush

Ulbianë, tetor 2004

BASTARDI

Plehu e pa veten lule
në një kopsht përrallor
me basen plot kërmij

Majë një Rrote tek sillej
Karriges së praruar prej hëne
Qirinj të fikur

Buzëthithur 'i rrospie te koka
Se Gjylestanja e virgjër shkruante
Memoaret e Hodumagës
nën çatinë prej qielli çiqërr

Turma seç ia prishi gjumin
në nevojtove ballkanike
veten e kishte parë pleh

Ulþianë, 2004

I MARRI I SOKAQEVE TONA

Në kasabanë tonë askush s'e di nga kishte zbritur por
Ai do u thotë madje pandërprerë do u thotë tërë kohën
Se numëron kometat dhe nuk ka kohë t'ia
kallzojë dhëmbët asaj as origjinën
Do u flasë tevona për një kravatë të blerë diku
në një lagje të Evropës e që i
ndrit ngjyra e verdhë dhe kush s'e di pse
bie e zgjohet me të
Sokaqeve letrare do ligjërojë për nocione e shkolla
bile dhe për aristokracinë letrare
prapë do e zë ngoje kravatën e blerë
diku në periferi të Evropës
në të, thotë, do jap shpirt po qe se kohët barbare
trokasin në portat e kasabasë
vdekjen e tij nuk e pranon të mos jetë
më e bukur se ajo e Sefë Koshares
Ai do u thotë madje pandërprerë do u thotë tërë kohën
se në ishullin sh e kishte syrgjynosur flokëverdhi
mundësi i të gjitha lëneshave e rrufeve
do u bezdisë pastaj për të gjitha të zezat
e përjetuara në kreshta të zhveshura

por nuk bën të çuditëni se në fjalorin e tij
     ka më shumë sh se shkronja të tjera
 se çdo gjë e tij fillon me germën sh
 Ai do u thotë madje pandërprerë do u thotë tërë kohën
 se dëshiron të lirohet nga fuqia e demonit
 dhe aty në ranishtë i shkruan emrat e kapuçonëve
     që ia kishin gropuar ëndrrat dhe rrëmbyer
 edhe kravatën e verdhë ku e shihte fytyrën e vdekjes së vet
     më të bukur se të Sefë Koshares
 Në Majën e Mjegulluar e shikoni ngjitet para se
     valë e tmerrshme ta shkundullojë n'sa
     diku në një çati të kasabasë hija e tij e varur
         në cohën e verdhë luhatet
 por kush k na ishte do dëgjohet më vonë
 dhe pse Policia ndërkombëtare hoqi dorë nga
         besimi i tij
 Ka kohë që i marri i sokaqeve letrare nuk na kallëzon më
         as ëndrrat
 Në një gozhdë të ndryshkur thonë se teja
         ia hëngër fjalët dhe gjuhën
 Dhe memecllëku i tij na shpëtoi nga zhurma e veshëve
 mbi një varr të gjallë
 Gjurmë i rëndë kishte pllakosur kasabanë

Ulpianë, 2005

PIKË E ZEZË NË BLU

Ia pren' edhe degën e fundit
Bishtin ku do e lidhë
Çakall i mjerë

Humbi orientimin
Nga të dilet
Gur i turpit rëndon

Rënie e tmerrshme
Në cirkun nacional se
Lartësia pikë e zezë në blu

Çakall i mjerë

2004

KUR SHEH ËNDËRR QENI

kish parë ëndërr qeni
se ishte më i madh
se hija e vet dhe i ziu
veten kafshuar kish

shi tri ditë e tri net
larë nuk e kish gjakun
mal e fushë vërshuar e kep
fushë e mal mortja kaluar

qeni kish kafshuar veten
më të madh se hijen
parë e kish dhe shtatë ditë
e shtatë net diell as hënë
ndrit s'kish

PËRMENDORJA E VIÇIT

Viçi ynë më në fund
Meriton një përmendore
Kasabanë na hijeshon

Do e puthni e shastrisni
Në shesh diku të Nënës Terezë
I bukur e përrallor

Dhe pse të mos e kemi
Kur Evropa ka përmendore
dhe për mikimaus e qen

Dhe pse zoti President
Para Teatrit Kombëtar
Pëllëmbë toke nuk e ndani për viçin tonë

Nëse ngrihet ndonjëherë
Mjeshtrit me nam i kërkoni
Gjuhën t'ia lënë përjashta

Na shurdhoptë i pagoji
Me rrënjë ia shkullim
E bëjmë gjumë të rehatshëm

Mes gjinjve të një rrospie

Maj, 2000

ZEROT

Rrokullisen zerot
brenda vetes shumohen
e përplasen kometa të shuara

Nuk pipëtojnë as shihen
zero me zero udhëtojnë
fuqi e padukshme i lëviz

Syqiklop ky boshllëk
kapërdin e vjell tmerr
hije të ngrira përreth

Turr majeve ku është Zoti
Planet i mistershëm atDheu
mbi kokë hënë e zezë

Ageterr frymë morti i rrah
me dry harrese kyçen
Zerot në zero zezohen

Ulpianë, 2004

BREGU JA ERRET

UNIVERSI I PIKËS

Lehtë ta kalosh detin
Provo pikën e ujit
Të duhen vite ta mundësh
Pikën provo atlet
Ujërat shteren në sy të perrisë
Thatësi e zezë na përthau
As fjalët as ëndrrat
Ta lëvizin dot gurin
Ke pasë kaluar dete
E ke pasë lënë nam
Pikën e munde atlet
Në Urë të Shenjtë të dukesh
Mbi vetull të perrisë
Ta harruam edhe hijen
Koha prapë nga zeroja

SHKET NJË LIBURNË

Ujërave të Arbërisë shket një liburnë
Hyrie as përbindsh kahjen t'ia ndërrojne
Hijerëndë shket se vjen nga lashtësia
Moleve të vetmuara zbresin udhëtarë
Me nga një valixhe flamur majë shtize
Çilen porta të padukshme e kuje dëgjohen
Ndërrohen pasqyra e hidhen çelësa tej harrimit
Një i panjohur i quajtur Servantes
    nuk dihet si ishte gjetur mes atyre shpirtrave
    dhe kur e kishte lëshuar liburnën
Në plazhin e Nudistëve derisa ishte parë
Tek rrëfente për heronjtë e vet ishte zhdukur pa gjurmë
Në katakombe të Ulciniumit thonë e k'in ngujuar
Ishte alarmuar Evropa dhe Interpoli njoftonte:
    të veshura ka pantallona xhins
    një vath lashtësie në veshin e majtë
    me geld të firmave evropiane
    të lyera flokët
    dhuratë blanën nga një adoleshente ngjyrëbakri
    në shalat e saj kur rrëshqiste
Shket një liburnë e Kapiteni përtyt fjalë i copëton

Nuk dihet kur do na thotë mesazhin më të ri
Flamurin a do e ngulin dhe çfarë do hapin nga valixhet
Të përhënë të shfaqen para portave
ku në kohë merimangash?

Durrës, prill 2005

NË MBRETËRINË BLU

Ndore të Bindit
Kullën e Balshajve braktisa
’i hyrie pusi i zura ku puqen kodrafusha
po detit nuk mund ia luajta
Në një guaskë lashtësie te Buna
Majë gishtërinjve në rroba blu afrohej ajo
Sa pika kur mbet në shuplakën time
Mes gjinjve zjarmie e hodha
    Përcillja rrugëtimin e pikës
    derisa rrëshqiti trupit të valëzuar
Deti nuk shihej
    as shihesha unë
    dheraqiej çuar peshë rreth Rumie
    honit ikur ’i katalla
Në Kullë të Balshajve ta ngujoja zoti im
    E t’i ngjallte stuhitë e gurëzuara
    Kalistrok me hyrien ikte deti nga unë
    Në mbretërinë e rrënjëve te shpirtrat
                                    kandila blu
Dalë më kishte besa dhe ’i copë udhë kisha
Më kërkonte Bindi dherave të Arbërisë

Ulqin, qershor 2004

CUNAMI NËN ÇARÇAF

Temperatura e trupave paralajmëronte vërshim
Planeti majë një gjiri mllëfi
përcillte ndërrimin e peizazhit
si shkuleshin lisa e hije e
gishtërinjtë rrënjë rrafi
mbështillnin një hyrie deti
    të nxjerrë në breg nga valët e tërbuara
    skaj nate sy i hapur peshku pipëtinte
    mund të strehohen taborre
Ishin shfaqur gjarpërinj parahistorikë
e laguna e vdekur tej shikimit
as valë e tërbuar të bëjë gjë
    Rrëshqitnin gishtërinjtë
    rreth trupit të lakuriquar të hyrisë
Kishte ndodhur kiamet i madh
    Përjetim i tmerrit në Ballkan
    Një i verbër mbliidhte lot e shpirtra
Por mjaftonte një çarçaf i bardhë
    të fshehte dhëmbët në trupat qumështorë
    në zgurë të shpërnguleshin dhe varret
    dhe të shikonin horizontin si zgjohej
pas shirave e vapës tropikale

Ulqin, qershor 2005

PËRFLAKJA E TRUPAVE

Ne ishim krejtësisht të verbër
kur buzë e trupa na u përflakën
Me prekjet tona vizatonim ëndrrën
Në mes udhës pëshpërit ajo
Minuti pakëz një jetë
Të mos hapej kurrë ashensori.
Por lumturia tepër e shkurtër
Në mbarim të udhëtimit
kur drita na kishte zbuluar
Ne ishim krejtësisht të huaj
Buzë e trupa na kishin mbetur diku

Mars, 1999

ZOTI NUK ËSHTË MACE

Zoti nuk është mace
të na grithë rreth qafe
Na hedh nganjëherë edhe
Tej Lumit të Verdhë ku
Shndërrohemi në pluhur
E një stërkeqe na shpërndan
dherave të shpopulluara
Zoti nuk është mace
As dashuria të plaket

BREGU JA ERRET

Përfytyrova gjymtyrët e derdhura të atDheut
të Atit të Nënës të Shenjtit
Varreza mure çati të nxira
Çerdhe lejleku në oxhaqe të kacavarura në ajër
Burrërisë së tij iu përula
dhe për trimërinë e fyer më pikoi loti
Shava zot e shtet e kod se
ndëshkueka edhe liria, ja erret Bregu
ku pres fundin tim me një karafil në buzë

Ulpianë, 2005

TË BUZËQESH MORTJA IME

Më rri në distancë
në mbarim të lojës fshihesh

Heshtja ime e tmerrshme
se zjarri yt i akullt

Në distancë më rri
të buzëqesh mortja ime

Ulpianë, 2005

UDHËTIMI NËPËR PYLL

Kujdes se Malin e pashkelë
Mund ta terrojnë dhe perënditë
e dot ta gjesh
Itakën

Këll, 1999

POETI ALI PODRIMJA

1. Poeti ndër poetët

Poezia e Ali Podrimjes është një masë për zhvillimet e poezisë shqipe në gjysmë shekullin e fundit, qoftë në nivel të konstanteve, qoftë në nivel të shndërrimeve. Kjo e provon identifikimin e poezisë së tij brenda poezisë shqipe, ashtu dhe identifikimin e poetit ndër poetët shqiptarë.

U takon poetëve të Kosovës, brezi i viteve '60 të shekullit XX, që poezinë nisin ta artikulojnë: si elegji intime, si revoltë sociale dhe si përkëndim të absolutit të përparimit.

Të gjithë këta poetë kishin pararendës të afërt Esad Mekulin e Martin Camajn, kurse paraardhës më të mëdhenj poetët shqiptarë të trashëgimisë lasgushiane e migjeniane, për të shkuar te trashëgimia poetike e rilindësve shqiptarë. Është brezi i poetëve që po shkolloheshin për letërsi. Aty ku flitet për grupin apo për rrethin poetik, domosdo flitet edhe për ngjashmëritë dhe dallimet. Përbashkësia krijon Frymën, ndërsa dallimet krijojnë individualitetet që vijnë duke u forcuar. Këto dallime ushqehen nga karaktere të veçanta, nga kultura të ndryshme letrare dhe në fillim e në fund nga talenti.

Ali Podrimja, më i riu në mesin e këtij brezi, shkëlqeu që në shfaqjen e parë me karakteristika që nuk do t'i lë kurrë, vetëm se duke theksuar ndonjëren prej tyre në faza të ndryshme të shkrimit poetik. Zëri i tij që në fillim u artikulua si *thirrje*, nocion zotërues

dhe karakterizues i shkrimit duke u bërë dhe titulli i vëllimit të tij të parë poetik. Thirrja e Ali Podrimjes tashmë nuk është invokacion me karakter figure, por karakteristikë e shkrimit demonstrativ, veprues, mënyrë e komunikimit të fuqishëm duke kërkuar dëgjuesin apo lexuesin si bashkëvuajtës në dhembje apo bashkëpjesëmarrës në ekzaltimin poetik. Ky komunikim poetik dramatik plot patos shenjon autorin si aktant të fuqishëm në jetën kulturore e sociale të vendit. Është koha kur zëri i poetëve dëgjohet shumë, duke i bërë ata të njohur jo vetëm në shoqërinë e leximit, por edhe në shoqërinë e kulturës. Në këtë mënyrë, krijuesi, me dashje apo pa dashje, bëhet veprimtar; ndërsa poezia, me dashje a pa dashje, bëhet edhe formë e veprimit; me mesazhe të qarta dhe me shprehje që kapen shpejt e mbahen mend.

Ali Podrimja, më i riu i brezit, kërkoi të jetë për herë i ri, jo vetëm në fushën e kërkimit, por edhe në fushën e bashkëjetesës gjysmë shekullore me brezin e vet dhe me brezat e rinj të poetëve të tjerë që do të shfaqen fuqishëm në vijim. Kështu ai ndërroi pamjen, por jo edhe esencën: në qenësinë e tij poetike mbeti *rebelimi* fillestar, qoftë në dramatikën e komunikimit me kohën e vet, qoftë në ngujimin (ishullimin), në dhembjen e vetvetes, qoftë në fluturimet poetike në kohë e në hapësirë, në gjeografi e në histori, nacionale apo universale. Mirëpo poezia e tij nuk iu largua asnjëherë një force të moralitetit, madje as atëherë kur krijohet nga elementet më intime, apo kur shtrihet në hapësirat e universalitetit. Malli për demonstrimin e moralitetit poetik nuk pushon as kur gjuha e poezisë është e shpallur, as kur kjo endet në labirintet e kërkimit hermetik.

Kjo është e pranishme edhe në librin “Torzo”, kur gjuha e poezisë bëhet figurë, e provokon sintaksën, bëhet shenjë, enigmë, elips, me trajta të sinkopave të mëdha, për të theksuar shkëlqimin e mungesave dhe kënaqësinë e kërkimit. Dhe kjo mund të shfaqet si një kërkim i poetit në fushën e hermetizmit.

Rishfaqja tjetër poetike e Ali Podrimjes merr trajtën e gjuhës kolokuiale me motivim ekstrem duke shpërthyer emocionet e forta të dhembjes e të pikëllimit. Mesa duket, kjo

është faza më e akseptueshme e poezisë së tij nga lexuesit shqiptarë. Dhe kjo ngjet për dy arsye: e para, Ali Podrimja këtu ka krijuar disa nga poezitë e tij më personale e më të njohura; e dyta, ngase lexuesi shqiptar deri më sot, më mirë e pranon poezinë e emocioneve të forta e të shpalimeve të drejtpërdrejta, sesa krijimin e kërkimin e thellë që futet në sferat e abstragimit poetik apo filozofik.

Dhe Podrimja, i rebelimeve dhe ndryshimeve poetike, nuk mund t'i shmangej kësaj, qoftë kur poetizon ndeshtrashat historike të shqiptarëve, qoftë kur reflekton e filozofon për natyrën e njeriut e të njerëzimit, duke përfshirë këtu edhe abstragimet e këngëve për jetën apo për shkrimet e vdekjes. Është mëse e qartë që në të gjitha ngushticat e jetës dhe të shpirtit shpëtimi mbetet dashuria, prandaj Podrimja, thellë në vete, mbetet poet i dashurisë për njeriun e jetën. Kjo, në anën tjetër, në mënyrë implicite tregon që urrejtja është ndryshkje e shpirtit, është sëmundje (në vështrimin elementar: *mos mundje*) që duhet të jetë sëmundja më e rëndë e sojit njerëzor. Jemi pra në fushën e humanistikës si fundament i veprës poetike të Ali Podrimjes që nga fillimet deri në fund.

2. Liriku i madh

Artisti është një vetmitar që lëviz në mesin e turmës. Ali Podrimja, si lirik i madh, flet me veten e me botën në nivel intimiteti, flet në vetën e parë të dramatizuar deri në teh. Për pasojë, ai komunikon me botën e kohën e vet, dhe kur ky komunikim nuk mjafton, krijon një botë paralele të cilën e rrijton sipas kriterëve dhe vlerave të veta, botë në të cilën sillet tërësisht i lirë, sillet si mbret. Ai e ka poezinë mënyrë të jetesës, të ekzistencës, e ka fe e atdhe, deri në përjetësi. Edhe kur bashkohet brenda me përjashtësi (Lasgushi); edhe kur rënkon për zemrën që bishat ia kanë ngrënë (Bodler); edhe kur shëtit me xhepa të shkyer e me kokë në yje (Rembo) ai është, demonstroi që është për të nënvizuar mitin prometean të qeniesimit e të qëndrësës.

Ky demonstrim duket dhe në shënime të vendeve dhe të datave kur dhe ku i shkruan poezitë, jo për të kapur frymëzimin e rastit e të çastit, po përkundrazi, për të ritheksuar grimcat e qenies e të kohës që përhumben në rruzullimin e tij poetik.

Ali Podrimja ka një relacion kaq specifik me poezinë përgjithësisht dhe me poezinë e vet. Do që poezia të mos jetë vetëm shkrim, po edhe zë i gjallë, bile muzikë e sferave të gjuhës. Ani që poezia e tij nuk bazohet në ritme të rregullta e në rimë, po më tepër në kokrrën e mendimit, ia ka ëndja që poezinë e vet ta thotë me zë të gjallë, duke theksuar zanoret, për ta kthyer atë në një si kantilenë. Gjë e vështirë, mundim i paparë: të kthehet në këngë zija e rëndë e mendimit. Po ku pyet poeti për të pamundurën? Prandaj ai shëtiti botën duke deklamuar poezinë e vet, thesarin e vet njerëzor, krijesën e vet si një ilaç të mbijetesës për të mundur harrimin.

Se, pat kënduar një pararendës i vet i madh, Zef Serembe: mall të pata më mallkove. Nuk i ka shpëtuar askush kësaj llahtarie të tmerrshme, nuk i shpëton dot as Ali Podrimja kur krijoi perlat e veta poetike që moti nuk janë të tijat, po trashëgimi për të tjerët.

3. Gjuha e poezisë

Ali Podrimja është poet, krijues. Poezia është forma e tij e vetme e shprehjes letrare, forma ideale e eksperimentimit e kërkimit gjuhësor, duke nisur nga fjalori, figura, forma, agramatikaliteti, provokimi i sintaksës. Më në fund: forma ideale e provës së gjuhës së motivueshme në nivelin sipëror. Kjo është formë në të cilën poeti provon gjuhën amtare, madje gjuhën e nënës, për të arritur në fund te idiolekti i tij. E idiolekti i tij është formë e elipsuar me denduri kuptimi, kurse poezia një formë e shkurtër dhe e përsosur.

Në varshmëri të plotë nga gjuha poetike është forma poetike e vjershës, duke ndjekur të gjitha fazat e shndërrimeve poetikës së Ali Podrimjes për një gjysmë shekulli.

Atëherë kur gjuha është shëmbëllim i rebelimit me fuqi të shpërthimit të thirrjes e të klithmës, vjersha merr trajtën e tregimit zanafillor, pa u lodhur tepër për disiplinën e vargnimit.

Atëherë kur shprehja bëhet simbolike, apo simboli vetë, forma e vjershës arrin kufirin e përsosjes formale që nuk duron variacione të rishkrimit.

Po kur gjuha zotërohet nga ironia e autoironia, vjersha shpeshherë merr trajtën e mbyllur të gjëgjëzës apo të enigmës, e cila kërkon zgjidhje dhe deshifrim nëpërmjet leximit të kujtueshëm.

Po kur shprehja merr ngjyrat natyrale e personale të pësimit, poezia ka trajtën e baladës klasike me variacione të baladës moderne.

Dhe kur gjuha e motivueshme personale thuret me mënyrat e kërkimit universal, atëherë forma e vjershës është tërësisht e lirë, duke hapur dilema të mëdha, duke shtruar pyetje të rënda të jetës, të vdekjes e të ekzistencës. Dhe duket që kjo është trajta më e lartë e poezisë së tij që mbetet të kërkohet në leximet e pritshme.

Përfundimisht: gjuha shpërthyesë e rebelimit, figura simbolike, shprehja e përmallimit, ironia e groteskut, figura e topikës, tirania e kohës, përpiqen të thuren të gjitha së bashku në një sistem të kujtesës (të sojit të Horhe Luis Borhesit) në temat historike shqiptare.

Sabri Hamiti

PËRMBAJTJA

NË BISHT TË SORRËS	7
VONË ÇEL DITA	9
Loja me vdekjen	9
Nokturno.....	10
Në Planetin e Humbur.....	11
Krimineli në foto.....	12
Miu i shkurreve.....	13
Molla e Kuçe	14
Në mesnatë	15
Vajtojcat e Rekës	16
Sorrat.....	17
Pse më vritni zotëri.....	18
Njeriu që përshkroi rënien e diktaturës pa thënë një fjalë .	19
Gjaku i zi	21
Zgjimi i kobshëm i xhuxhimaxhuxhit.....	22
Meditim për zotin	23
Mos është njeriu	24
Në Kalvar	25
Vonë çel dita	26

UJI I MADH VJEN.....	27
Shikimi nga dritarja	27
Letër Petritit.....	28
Lament për Lirinë e njeriut.....	29
Këlthitje në shkretëtirë.....	30
Liria është e tmerrshme.....	31
Uji i madh vjen	33
Dhoma e bardhë suedeze.....	34
Në ekspozitë qensh.....	36
Midis xhunglës së betonit	37
PËRSE NUK MUND T’I MBYLL SYTË.....	38
Magjia e Kosovës	38
Gjarpri oh gjarpri	39
Atdheu është dhembje.....	40
Liria e tepërt.....	41
Fyshti i Fisit.....	42
Baladë për letrakun dhe Atdheun	43
Ngjitja në Majën e Tomorrit.....	44
Aletë e Korçës	45
Dinozaurët	46
Serbistani	47
Me qenë	49
Në mbarim të shekullit.....	50
Në mes butakëve.....	51
Shikoje terrin.....	52
Përse nuk mund t’i mbyll sytë	53
NË BISHT TË SORRËS.....	54
Fleta e mbramë e librit	54
Mbyllja e rrethit	55
Në bisht të sorrës	56

BUZËQESHJE NË KAFAZ 57

Në një bodrum të shekullit njëzet 59

KËTU NË FUND TË BOTËS.....60

Relike të fundshekullit.....60

Në hijen e zotit të padukshëm 61

Promovimi i Satanës 62

Qytetari i aparteidit 64

Satana i sokaqeve të mia.....66

Evropa përmes grilave.....68

Delirium.....70

Prania ime athua tmerron 71

Gjuha e qenit 72

Rrënimi i përmendores së turpfit.....73

Në mes qirinjve 74

Vajkënge.....76

Xhirimi i një filmi sekret 77

Në teatrin e ri.....80

Fatet 81

KURDISE ORËN MEGJITHATË.....82

Testamenti.....82

Ndjesë.....84

Dhjatë 85

Poezia që nuk do ta kryej kurrë.....86

Përditshmëria ime 87

Kjo ka ndodhur ndoshta para Krishtit 88

Buzëqeshje në kafaz.....89

Himni i gazit 90

Ato nuk janë varre 91

Kur të prajnë.....92

Poesie forte 93

Ora e gjimnastikës.....	94
Soditje mbi glob	96
Njerëzit e akullt	97
Kurdise orën megjithatë.....	99
ATY KU NGRIN FLUTURIMI.....	100
Lutjuni zotit tuaj.....	100
Histori qeni	101
Biri i bushtrës.....	102
Magnus	103
Robi i zotit	104
Perënditë dhe minjtë.....	105
Pastrimi shpirtëror	106
Dua të jetoj.....	107
Katrori magjik.....	108
Ç'vrasës më pret.....	109
Muri apo unë.....	110
Xhenazja.....	111
Shtëpia pa zot	112
Fundi i lojës.....	113
Nga fundi i një zezone	114
Gjumë të mirë e dashur.....	115
Do t'i them të njëjtat fjalë	116
Libri i pakryer	118
Unë do të kisha atdhe.....	119
Para se ta fik llambën.....	120
Udhëtimi me ujë	121
Lexuesit e vdekur	122
Guaska	123
Atdheu i mbërthyer në arkë.....	124
Në shtëpinë e Martin Camajt	126
Takim me zotin e harruar	127
Anija e bardhë.....	128

KUR U ZGJUAM	129
Plagë e gjallë.....	129
Shqiptarët	130
Ose, ose	131
Në zgripç.....	132
Klithje në shpellë.....	133
Një ditë tepër shumë	134
Në zindane	135
Dëshmi	136
Elegji	137
Yrnek i keq.....	138
Golfi.....	139
Pasaniku e ka qenin.....	140
Fotografia jonë ose etnia.....	141
Këmisha ime	142
Përshëndetjet e fundit.....	144
Orë nga etika.....	145
Salzburgu në shi	146
Liria është e tmerrshme.....	147
Nuk jam vetëm	148
Varri nën ullinj.....	149
Kur u zgjuam	151

ISHULLI ALBANIA 153

Shenja.....	155
-------------	-----

ISHULLI ALBANIA 156

Korbi.....	156
Pasqyra e thyer.....	157
Negativi i fotografisë	159
Krijesë e verdhë.....	160
Kulla e Balshajve.....	161

Dritarja e hapur	162
Përmbytja e re.....	163
Mbreti i vendit të vogël	164
Kuajt e coftë	165
Sheshet e zbrazëta të Evropës.....	166
Shtëpitë publike të Ballkanit.....	167
Llava.....	168
Vdekja e njeriut apo e Ullirit	169
Ishulli Albania.....	170
Etydë për Shqipërinë	171
A do ta shoh Shkodrën	172
Beteja e Kosovës.....	173
Apo.....	174
REVOLTA E ROKERIT TË DHEUT TË SHQIPEVE	175
Djaloshi në këmishë të Gostivarit	175
Snajperët.....	178
Pazari i vdekur	179
Engjëlli i Zi i Sarajevës	180
Shoferët e mortit	181
Morbiditeti	182
Mjerimi njerëzor.....	183
Apatritët.....	184
Perëndimi i këngës	185
Ngjitja në Majë	186
Vaji për të zonë	187
Revolta e rokerit të Dheut të Shqipeve.....	189
Lufta në mënyrën habitore	192
MALI I MISTERSHËM	193
Grigja	193
Tatëpjetë Golgotës.....	194
Famë e qyqes	195
Troku mortar	196
Maja e humbur	197

Humbja në oborr	198
Në fillim të lojës	199
Mali i mistershëm	200
Pika e bardhë	201
Vdekja	202
HAPJA E NJË POEZIE NË KOHË TRISHTIMI	203
Rinjohja.....	203
Baladë për dashnorin e madh.....	204
Nuk ka gjë pa diç të saj.....	205
Shpirti i humbur	207
Hapja e një poezie në kohë trishtimi.....	208
Ëndërrimtarët	209
Hana.....	210
Odë hyjnie.....	211
ATY KU NUK ËSHTË MË.....	212
Zot a më sheh kund.....	212
Dinosauri modern.....	213
Bostadel.....	214
Vaji i një shqiptareje që e shënova diku në Evropë	215
Aty ku nuk është më.....	216
Zoti i lakuriqar.....	217
Gri.....	218
Arti i vdekjes.....	219
PIKË E ZEZË NË BLU	221
Biblike.....	223
IMAZH I AKULLT.....	224
Një i vdekur i zakonshëm	224
Gjysmëfotografia.....	225

Lëkurë për një dauille	226
Hija e kodit të maleve.....	227
Nëna zbret në zemër të dheut.....	228
Orë e Tynzot.....	229
Zgjimi.....	230
Karasinanpasha.....	232
Eklipsi	233
Drenica	234
Litari i ankthit	236
Shqipëritë.....	237
Hiri i shkëlqimit.....	238
Libri i pakryer	239
MARATONI NGA ILIRIA	240
23 Shkurti	240
Liqeni në maje	241
Në xhamin e errët imazh i së nesërmes	242
Nuk zgjohet Dranja e Martinit.....	243
Baladë.....	245
Fëmijët e vdekjes.....	246
Fusha e zezë.....	247
Tek pikasja ngjyrën time	248
Maratoni nga Iliria.....	249
MES UJIT TË MADH DHE ËNDRRËS.....	250
Ulciniumi.....	250
Pushtimi i fundit i Labeatëve.....	251
Vorbulla.....	252
Thika	254
Varrezat e kaltra	255
Imazh pikëllues.....	256
Muri i padukshëm	257
Do vijë koha ime po s’do jem unë.....	258
Lehje atje poshtë	259
Mërzia e dheut	260

PIKË E ZEZË NË BLU	261
Palaçoja.....	261
Trok i azdisur.....	263
Kohë e të qeshurit.....	264
Bastardi.....	265
I marri i sokaqeve tona.....	266
Pikë e zezë në blu.....	268
Kur sheh ëndërr qeni.....	269
Përmendorja e viçit.....	270
Zerot	272
BREGU JA ERRET	273
Universi i pikës	273
Shket një liburnë.....	274
Në mbretërinë blu.....	276
Dritë e brendshme	277
Cunami nën çarçaf.....	279
Përflakja e trupave.....	280
Zoti nuk është mace	281
Bregu ja erret.....	282
Të buzëqesh mortja ime.....	283
Udhëtimi nëpër pyll.....	284
POETI ALI PODRIMJA.....	285

ALI PODRIMJA

VEPRA

Vëllimi i pestë

Prishtinë, 2013

Botues:

AKADEMIA E SHKENCAVE DHE E ARTEVE E KOSOVËS

Design: ZENI BALLAZHI

Radhitja & faqësja: BURIM REXHEPI

Lektor & korrektor: SHEFQET RIZA

Madhësia: 18.75 tabakë shtypi

Tirazhi: 500 kopje

Formati A5 (14.8 x 21 cm)

Shtypi: FOCUS-PRINT, Prishtinë-Shkup

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare dhe Universitare e Kosovës

821.18-1

Podrimja, Ali

Vepra = Works / Ali Podrimja. - Prishtina : Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës : Seksioni i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, 2013. - libra ; 21cm.

Vëllimi 5 : Në bishtë të sorrës ; Pikë e zezë në blu. – 300 f.,
portreti i autorit

Poeti Ali Podrimja / Sabri Hamiti : f. 285-289

ISBN 978-9951-615-14-3

ISBN 978-9951-615-19-8